

به این اکوسیستم جدید خوشامد بگوییم!

**فرصت طلایی
ایران برای
کنشگری در
یک صنعت
رو به رشد**

**کشورها در برابر
رمزارزها چه
سیاست‌هایی
می‌توانند در
پیش بگیرند؟**

۱۴

اشمیت در لینک!

چین لینک یکی از پروژه‌های داغ بازار رمزارزها
مدیرعامل سابق گوگل را به تیم خود اضافه کرد

**وال استریت
چطور
با رمزارزها
مواجه شده
است؟**

**درس‌هایی از
یک اقتصاد
قدرتمند برای
رگولاتوری
صنعت کریپتو**

۱۰

**تحلیل
ANALYSIS**

**باید نقشه راه
درستی داشته
باشیم!**

یادداشتی از
امیرحسین مردانی

۲

**تحلیل
ANALYSIS**

**عینک بدبینی
را برداریم!**

تحلیلی از امیرحسین
راد، مدیرعامل
نوبیتکس

۱۴

**رادین:
از رمزنگاری
و کلیدگذاری
تا رمزارزها**

گفت‌وگو با میثم رجبی

**گزارش
REPORT**

**کارآفرینان
میلیونر**

یک فهرست جمع‌وجور
از ثروتمندان دنیای
رو به رشد رمزارزها

۴

**تحلیل
ANALYSIS**

نوآوری ممنوع!

تحلیلی بر دو
بند پرابهام
نامه رئیس دفتر
ریاست جمهوری

۲

استقبال از صحبت‌های دبیر شورای عالی مناطق آزاد کشور در خصوص راه‌اندازی رمزارز ملی

باید نقشه‌راه درستی داشته باشیم!

سعيد محمد، دبیر شورای عالی مناطق آزاد در آیین گشایش هشتمین نمایشگاه کیش اینوکس ۲۰۲۱، درباره راه‌اندازی پایلوت رمزارز ملی در جزیره کیش صحبت‌هایی کرد که هم امیدوارکننده‌اند و هم مهم. به خصوص برای فعالان صنعت رمزارز و تبادل کشور که مدت‌هاست از فرصت‌های این حوزه برای کشور می‌گویند و در میان مدیران و مسئولان کشور چندان مخاطب جدی‌ای پیدا نمی‌کنند.

اما حالا که آقای محمد اعلام کرده باید از ظرفیت رمزارزها و ایجاد پلتفرم‌های صرافی دیجیتال که از مهم‌ترین ظرفیت ارزهای دیجیتال و فناوری در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی است، حمایت و این موضوع را در مجموعه اقتصادی کشور با جدیت پیگیری کرد فرصت خوبی است تا این موضوع و ورود دولت به این حوزه را مورد توجه قرار دهیم.

اما ابتدا لازم است چالش‌ها و دغدغه‌های حوزه از زبان بخش خصوصی هم شنیده شود. بیت‌پین فعالیت خود را در منطقه آزاد انزلی شروع کرده و تجربه کاملی در رابطه با راه‌اندازی یک کسب‌وکار رمزارزی، تا تبدیل شدن به یکی از سه بستر برتر

تبادل از نظر حجم مبادلات در یک منطقه آزاد کشور دارد. به همین دلیل ما به عنوان تنها بستر تبادلی در نمایشگاه بورس، بانک و بیمه (کیش اینوکس ۲۰۲۱) شرکت کردیم. با اینکه مدت کوتاهی از تصدی آقای محمد در سمت دبیر مناطق آزاد کشور می‌گذرد، صحبت‌های اولیه و طرح‌های ایشان در رابطه با نسل هفتم مناطق آزاد

یا همان مناطق آزاد هوشمند و رویکرد ایشان در رابطه با رمزارزها و مبادلات آنها، برای فعالان مناطق آزاد امیدوارکننده است؛ اما بهتر است حالا که نمایشگاه خصوصی‌سازی در کیش برگزار شده، دغدغه‌ها و چالش‌های این حوزه و نقشه‌راهی که می‌تواند مناسب باشد، از زبان بخش خصوصی و فعالان همین حوزه شنیده شود.

مراقب انحصار باشیم

اولین و مهم‌ترین مسئله‌ای که دبیرخانه مناطق آزاد باید به آن توجه کند، ایجاد یک استقلال مالی در مناطق آزاد و تشکیل یک نهاد تصمیم‌گیرنده و سیاست‌گذار به غیر از بانک مرکزی است؛ زیرا در حال حاضر در مناطق آزاد کشور ما، بانک‌های مستقل مخصوص مناطق آزاد وجود ندارد. حتی هنوز در منطقه آزاد انزلی شعب ارزی ایجاد نشده است. هرگونه تصمیم‌گیری مربوط به این حوزه در اختیار بانک مرکزی است و مناطق آزاد، هیچ‌گونه استقلال نظری در این رابطه ندارند. زمانی که نمی‌توانیم به صورت پایلوت و مستقل، یک سیستم مالی سنتی در منطقه آزاد ایجاد کنیم،

چگونه می‌خواهیم وارد چالش پیچیده‌ای مثل رمزارزها شویم؟ با توجه به موارد گفته‌شده، اولین گامی که در این حوزه باید برداشته شود، رفع مانع فعلی بانک مرکزی در رابطه با زیرساخت‌های سنتی مالی در مناطق آزاد است. بانک‌های ویژه مناطق آزاد می‌توانند به صورت نوین و همگام با فناوری‌های روز دنیا طراحی شده و ارتباط‌های زیرساختی مالی آنها با حوزه رمزارزها از همان ابتدا تعریف شده و شفاف باشند.

دومین گام، ایجاد زیرساخت‌های کسب‌وکارهای هوشمند از جمله کسب‌وکارهای حوزه رمزارز در مناطق آزاد است. مناطق آزاد کشور ما به صورت سنتی، تجارت‌محور و کالامحور هستند؛ برای همین زیرساخت‌های کسب‌وکارهای نوین و اینترنتی در این مناطق به شدت ضعیف است. این زیرساخت‌ها از اینترنت با کیفیت شروع و به فرایندهای تعریف‌نشده و مبهم در این حوزه می‌رسد. لازمه ایجاد «کسب‌وکارهای رمزارزی» یا «رمزارز ملی» با محوریت مناطق آزاد، این است که کسب‌وکارهای فعال در سطح کشور به این مناطق کوچ کرده یا سرمایه‌گذاران راغب باشند تا در این مناطق فعالیت و سرمایه‌گذاری کنند. برای جذب سرمایه‌گذاران و ایجاد انگیزه در کسب‌وکارهای فعلی، به زیرساخت‌های استاندارد، حتی بهتر از میانگین کشور، نیاز اساسی داریم.

سومین گام، نظارت دقیق و سخت‌گیرانه دبیرخانه بر مناطق آزاد است. در همین حال که صحبت می‌کنیم، قوانین حوزه ماین در کشور مصوب و مشخص است؛ اما بسیاری از مناطق آزاد کشور در حال تخلف هستند و برای صدور مجوز حوزه ماین، از وزارت صمت استعلام می‌گیرند؛ در حالی که مناطق آزاد در زمینه استخراج ارزهای دیجیتال، دارای استقلال قانونی هستند و بر مبنای تصمیم خود می‌توانند مجوز صادر کنند. همچنین برخی از مناطق آزاد با استناد به تصمیم وزارت صمت که یک تصمیم برای مناطق اصلی است، کل این حوزه را ممنوع اعلام کردند؛ این در حالی است که برخی مناطق دیگر، فعالیت در این حوزه را آزاد و قانونی می‌دانند. این عدم هماهنگی و همچنین رفتار توأم با احتیاط در برخی مناطق، نشان از نظارت ضعیف دبیرخانه بر مناطق آزاد و اجرا نکردن قوانین مناطق آزاد کشور دارد. این اتفاق در حوزه‌هایی مانند تبادل رمزارز ملی نیز می‌تواند تکرار شود و ما باید با وضع یک سیستم نظارتی سخت‌گیرانه، مانع از بروز این مسائل شویم. البته سامان‌دهی در حوزه رمزارزها در مناطق آزاد نباید در نهایت به ایجاد انحصار منجر شود. سعید محمد، دبیر شورای عالی مناطق آزاد هم در مصاحبه اخیر خود گفته سامان‌دهی، یک پایلوت خواهد بود که نشان‌دهنده امکان ایجاد این فضا به صورت قانونی و شفاف در کشور است.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

تحلیلی بر دوبند پرابهام نامه رئیس دفتر ریاست جمهوری به معاونت حقوقی ریاست جمهوری درباره استارت‌آپ‌ها

نوآوری ممنوع!

شویم؟ منبع این انرژی بزرگ کجا بوده است؟ پاسخ متحیرکننده است: برای این یخبندان بزرگ نیاز به زمستان‌های بزرگ نداریم؛ کافی است تابستان‌ها اندکی خنک‌تر شود. همین خنک‌شدن تابستان‌ها باعث می‌شود برف‌های زمستان کمتر آب شوند و همان اندک برف‌های باقی‌مانده در زمستان بعدی با لایه دیگری از برف پوشانده می‌شود. برف در تابستان بعدی بیشتر باقی می‌ماند و همین برف‌ها به افزایش سرما کمک می‌کنند و همین چرخه در نهایت به عصر یخبندانی منجر می‌شود که همه چیز را متوقف می‌کند.

وقتی اندکی خنک‌شدن تابستان می‌تواند در بلندمدت زمین را وارد عصر یخبندان کند، تغییرات کوچک در اقتصاد نوآوری می‌تواند زمینه شکست‌های بزرگی را فراهم کند و روایت «شما اجازه ندادید قوانین منسوخ‌شده مانع نوآوری شوند» به «شما مرتکب جرم شده‌اید» تبدیل شود. یکی از همین مواردی که در هفته گذشته در فضای اقتصاد نوآوری ایران رخ داد و مایه تعجب بسیاری شد، دو بند پرابهام نامه رئیس دفتر ریاست جمهوری به معاونت حقوقی ریاست جمهوری بود؛ در یکی از بندهای این نامه کوتاه آمده بود که دولت ورود استارت‌آپ‌ها به عرصه‌هایی را که در نظام اقتصادی، ارزی و پولی کشور اخلاص ایجاد می‌کند، منع کند! این درخواست ظاهراً ساده، باعث تعجب فعالان عرصه‌های نوآوری مالی شده است؛ چراکه کار این استارت‌آپ‌ها برهم‌زدن بازی است. اگر تا دیروز این بازی فراتر از قوانین منسوخ‌شده رفتن بود، آیا امروز در حال تبدیل به جرم است؟ آیا استارت‌آپ‌هایی که قوانین منسوخ را زیر سؤال می‌برند، قرار است زیر سؤال بروند؟ آیا نظم کهنه می‌خواهد بر نظم جدید غلبه کند؟ اینها پرسش‌های مهمی هستند که فعالان عرصه‌های اقتصاد نوآوری نباید ساده از کنار آنها بگذرند. اگر حواس مان نباشد و نسبت به موضوعات به‌درستی واکنش نشان ندهیم، به‌مرور مانند یک قورباغه در آبی که زیرش شعله‌ای روشن است، می‌پزیم.

چه زمانی روایت «شما اجازه ندادید قوانین منسوخ‌شده مانع نوآوری شوند» به «شما مرتکب جرم شده‌اید؟» تبدیل می‌شود؟ مرزی که این دو روایت را از هم جدا می‌کند، بسیار باریک است؛ آنچه این مرز را می‌سازد، چیزی است به نام شانس. شانس و ریسک دو روی یک سکه هستند و بسیاری از افراد موفق ترجیح می‌دهند اشاره‌ای به شانس در موفقیت‌هایشان نکنند. این موضوع جزء خطاهای شناختی ماست؛ موفقیت‌هایمان را به خودمان نسبت می‌دهیم و شکست‌هایمان را به محیط؛ موفقیت دیگران را به محیط نسبت می‌دهیم و شکست‌ها را به خودشان. از نظر ما کسی که شکست خورده است، فرد بی‌عرضه‌ای بوده که نتوانسته جلوی

شکست را بگیرد. آن کسی که به‌دنبال نوآوری رفته، ولی به یک مجرم تبدیل شده، با آن کسی که به‌دنبال نوآوری رفته و قوانین منسوخ را زیر پا گذاشته، چقدر متفاوت هستند؟ در همین ایران مواردی داشتیم که به فردی از طرف دولت، جایزه کارآفرین سال داده شده و بعد همین فرد به دلیل جرم‌های اقتصادی اعدام شده است!

بنابراین در تحلیل شرایط امروز و تاریخی که ما را به این نقطه رسانده، باید به موضوع شانس توجه ویژه‌ای داشته باشیم و تلاش کنیم تا حد ممکن تأثیر شانس را کمتر کنیم. برای اینکه بتوانیم تأثیر شانس را کاهش دهیم، اندکی بدبینی و ناامیدی لازم است؛ اگر قرار باشد چشمان مان را روی واقعیت‌ها ببندیم، در نهایت زمان می‌گذرد و مانند قورباغه‌ای که درون آب قرار گرفته، می‌پزیم بدون اینکه متوجه گرم‌شدن آب شویم. آنچه کسب‌وکارهای نوآور لازم است انجام دهند، توجه به جزئیات کوچک و اصلاح مستمر آن شکاف‌هاست.

اگر تاریخ زمین را نگاه کنیم، متوجه می‌شویم که زمین پنج بار وارد عصر یخبندان شده است؛ تا مدت‌ها این سؤال برای دانشمندان وجود داشت که انرژی عظیمی که برای این یخبندان‌ها لازم است، چگونه تأمین شده است؟ یعنی چه شده که زمین از مقدار زیادی انرژی محروم شده که توانسته ایم وارد عصر یخبندان

قانون در خدمت نوآوری

بلا تکلیفی قانون‌گذار درباره نظم جدید پولی

دولت‌ها یک دغدغه مهم درباره ارز کشورشان دارند که آن از دست رفتن تسلط این ارز در کشورشان است که می‌تواند به بحران جدی اقتصادی و حتی شکست آن دولت و حاکمیت منجر شود و هر نیرویی که بخواهد ارز کشور را تضعیف کند، با ضربه‌ای سهمگین پاسخ داده می‌شود. از زاویه دید دولت‌ها، رمزارزها به عنوان برهم‌زنندگان نظم موجود ابزارهایی خطرناک هستند. شبیه سرکشان هستند که نعره‌کشان به جان ارز رایج و اقتصاد کشور افتاده‌اند و ریشه به تیشه آن دولت می‌زنند. این دغدغه، دغدغه اشتباهی نیست، اشتباه جایی است که تصور کنیم با اخطار و نامه و بخشنامه می‌توانیم جلوی استفاده مردم از ابزارهایی که طعم شیرینش را چشیده‌اند، بگیریم.

«کریستین لاگارد»، رئیس بانک مرکزی اروپا، دغدغه دولت‌ها را به‌خوبی نشان داد؛ جایی که درباره

تفاوت برنامه های ما با آنها
برای یک آینده نزدیک!

رمزگشایی از امکان تبادل رمزارزها برای دو میلیارد کاربر واتس اپ

واتس اپ دو میلیارد کاربر فعال دارد؛ یعنی بیش از یک چهارم کل جمعیت جهان. یک ابرپیام رسان از مهم ترین ابزارها و زیرساخت های ارتباطی جهان محسوب می شود. درست در روزهایی که نامه ای با امضای رئیس دفتر رئیس جمهور منتشر شد که در آن یک بند بسیار نگران کننده درباره استارت آپ های فعال در حوزه های مالی (پخوانید عملاً همه استارت آپ ها) وجود داشت، متایا همان فیس بوک اعلام کرد که به زودی کاربران واتس اپ می توانند تبادلات مالی رمزارزی داشته باشند!

در آستانه یک انقلاب تازه در جهان وب و گام برداشتن به سوی وب ۳٫۰ ما هنوز اندر خم یک کوچه گیر کرده ایم و در حال تعیین حدود مرزهای کسب و کاری برای

نوآوران کشور هستیم، آن هم در حوزه هایی که مهم ترین و بزرگ ترین کسب و کارهای نوآور جهان در حال سرمایه گذاری هستند. گفت روی آن هستند. محروم کردن استارت آپ ها از حضور در بازارهای مالی و محروم کردن جامعه از نوآوری های آنها به خصوص

در حوزه هایی که این روزها با کمک ابزارها و زیرساخت های رمزارزی به شدت در حال رشد هستند، از دست دادن فرصت برای مشارکت در یک آینده نزدیک است.

به عبارتی همان گونه که ما بازی پیام رسان ها را به امثال واتس اپ و تلگرام باختیم، احتمالاً با محدودیت های ما و البته سرمایه گذاری ها و برنامه های متنوع این پیام رسان ها برای ورود به حوزه پرداخت های مبتنی بر رمزارز، یک بازی خیلی بزرگ تر را دوباره خواهیم باخت. آن زمان است که باز باید دست به دامن همان تاکتیک های همیشگی، اما بی ثمر شویم و با بستن و محدود کردن محصولات خارجی و حمایت از برخی MVP های خام داخلی با شعار بومی گرایی یک سیکل معیوب را دوباره تکرار کنیم! اگر امروز اهمیت یک تحول تاریخی در حوزه فناوری و نوآوری را که با تکیه بر مفهوم و ابزارهای رمزارزی در حال وقوع است، درک نکنیم، احتمالاً فردا باز هم یک مصرف کننده تمام عیار خواهیم بود!

اگر به عنوان یک مبتدی به دنبال ورود سرمایه خود، حتی اندک به بازار رمزارزها هستید، توصیه های زیر را بخوانید

۱۰ توصیه به مبتدی ها برای ورود به دنیای رمزارزها

حتماً با عده های کوچک تر شروع کنید تا هم با اصول بازار و رفتارهایش در عمل آشنا شوید و هم اینکه اگر به دلیل ناآگاهی اشتباهی کردید، این اشتباه متوجه تمام سرمایه تان نشود.

۱

سید کم ریسک، پریسک و متوسط ریسک بچینید
شاید بیشتر از هر جای دیگری در زندگی تان این نکته که «همه تخم مرغ های تان را در یک سبد نچینید» به کارتان بیاید. با توجه به ریسک خیلی بالایی که رمزارزها دارند، توصیه می شود سرمایه تان را در سبدهای مختلف کم ریسک، پریسک و متوسط ریسک پخش کنید. برای مثال یکی از مدل های رایج به این شکل است که ۵۰ درصد سیدتان را به کوین های کم ریسک، ۳۰ درصد را به کوین های متوسط ریسک و ۲۰ درصد را به کوین های پریسک اختصاص دهید و در هر یک از این دسته ها هم توصیه می شود حداقل سه کوین را در سبد خود داشته باشید تا در هر دسته نیز دوباره سطح ریسک را تا جای ممکن کاهش دهید. در نتیجه اگر تمام یا بخش عمده سرمایه خود را روی رمزارزهای پریسک سرمایه گذاری کردید، بدانید آگاه باشید که شما یکی از اصول اولیه سرمایه گذاری یعنی حفظ سرمایه را زیر پا گذاشته اید.

۲

بلندمدت نگاه کنید
با توجه به اینکه مخاطب این نوشته مبتدیان بازار رمزارزها هستند، در نتیجه به شدت توصیه می کنم نگاه کوتاه مدت نداشته باشید و بعد از بررسی تمام جوانب و مطالعه کافی، در صورتی که همچنان قصد ورود به بازار را داشتید، حداقل زمان خروج تان را سه سال بعد در نظر بگیرید و به هیچ وجه جهت سودهای کوتاه مدت، بر مبنای سیگنال ها اقدام به خرید و فروش نکنید. سودهای کوتاه مدت مخصوص تریدرهاست و تریدینگ هم خود یک تخصص و یک شغل ۲۴ ساعته است. در نتیجه اگر با چهار تا فن برای خواندن کندل ها و یکی، دو ساعت صرف وقت در روز به این نتیجه رسیده اید که شما دیگر یک تریدر هستید، به شدت در اشتباه هستید.

ادامه در صفحه ۱۴

مالی داشته اید، دور بریزید و به روشنی بدانید که حوزه رمزارزها به شدت حوزه پریسکی است و این ریسک تا حدی بالاست که ممکن است حتی به قیمت از دست رفتن تمام سرمایه تان در این حوزه تمام شود؛ تأکید می کنم: از دست رفتن تمام سرمایه تان! پس به هیچ وجه خودتان را با گفته های دوستان و فامیل و آشنا دلخوش نکنید که نه آن قدرها هم که می گویند، پریسک نیست. اتفاقاً باید تأکید چندین باره بکنیم که به همین اندازه پریسک است و اگر تاکنون داستان به خاک سیاه نشستن بسیاری در این حوزه را نشنیده اید، به خاطر این است که هیچ کس داستان های شکستش را با آب و تاب برای دیگران تعریف نمی کند و افراد اغلب فقط داستان های موفقیت شان را با آب و تاب برای دیگران تعریف می کنند.

رسول قربانی
سردبیر راه پرداخت
@rasoulghorbani

۳

پولی را که نیاز دارید، وارد حوزه رمزارزها نکنید
یکی از مهم ترین و بزرگ ترین توصیه هایی که می توانم بکنم، این است که به هیچ وجه پولی را که در آینده حداقل سه ساله به آن نیاز خواهید داشت، وارد فضای رمزارزها نکنید. در نتیجه اگر پولی دارید که در سه سال آینده ممکن است برای خرید خانه و ماشین، هزینه بیمارستان یا مسافرت و... به آن نیاز فوری پیدا کنید، به هیچ وجه وارد این فضا نکنید. به عبارت دیگر، پولی را وارد کنید که اگر طبق توصیه شماره ۳ کل آن هم نابود شد، تأثیری در جریان عادی زندگی شما ایجاد نکند. در نتیجه اگر پولی را که به آن نیاز دارید، وارد این فضا کردید و منتظر چند برابر شدنش بودید، بدانید که غمار کرده اید و نتیجه سیاه غمار هم اغلب برای همه مشخص است.

۴

سرمایه تان را کم کم وارد کنید
اگر بعد از تفهیم توصیه های ۳ و ۴ به خودتان، همچنان به این نتیجه رسیدید که قصد دارید بخشی از سرمایه تان را در این حوزه سرمایه گذاری کنید، بعد از مطالعه و تصمیم بر اینکه چه سبدی برای خودتان بچینید، برای ورود عجله نکنید و در ابتدا

۱

قبل از هر اقدامی، روی آموزش خودتان وقت بگذارید
فضای رمزارزها در عین حال که فضای پویایی است، گستردگی زیادی هم دارد و نمی توان تمام زیر و بم آن را یکجا جمع کرد، ولی با وجود تمام این گستردگی ها، این فضا از یکسری چارچوب های کلی تبعیت می کند که آشنایی و رعایت آنها برای هر کسی که در این فضا فعالیت می کند، واجب است. در نتیجه قبل از هر گونه اقدامی در این فضا، به شدت توصیه می کنیم ابتدا این چارچوب های کلی را مطالعه کنید. کتاب یک ساتوشی از انتشارات راه پرداخت یکی از بهترین منابع برای این نیاز در منابع فارسی زبان است.

۲

هیجان زده نشوید
فضای رمزارزها به شدت فضای هیجان انگیزی است که برخی حتی این هیجان را به نوعی اعتیاد آور می دانند. در نتیجه به شدت توصیه می کنیم هیجان زده نشوید و هیچ اقدامی را بر حسب هیجان و صرف اینکه در جمعی، چندین دوست یا آشنا شما را تحت تأثیر قرار داده اند، انجام ندهید و ابتدا در خصوص انجام تصمیم تان تحقیق کنید.

۳

متوجه درجه ریسک باشید
هر تعریفی را که از ریسک تا پیش از این در بازارهای مختلف

تهدیدها و فرصت های بلاکچین و رمزارزها گفته بود: «ما نمی خواهیم سیستم را آن قدر تغییر دهیم که ثبات لازم را از دست بدهیم.»

۴

این دغدغه را هر کس که دانش اندکی درباره اقتصاد داشته باشد، می تواند درک کند، اما مشکل اینجاست که راه ورود به آن قابل درک نیست؛ اینکه یک روز بانک مرکزی، بدون هیچ مبنای قانونی، پستی در سایت خود مبنی بر غیرقانونی بودن رمزارزها منتشر کند یا رئیس جمهور در جلسه ای مقرر کند که از ورود استارت آپ ها به عرصه هایی که اخلاص در نظام اقتصادی، ارزی و پولی کشور ایجاد می کنند، جلوگیری شود. به نظر می رسد دولت، وزارتخانه ها و قانون گذار بدون بررسی تمام جوانب این حوزه نوآورانه در حال دست و پا زدن برای حل معضل رمزارزها هستند.

۵

از طرف دیگر اگر از سمت صرافی های رمزارز در کشور به موضوع نگاه کنیم، این فعالان با قبول ریسک های گوناگون که مهم ترین آن موضوع صنعتی رگوله نشده است، در حال حرکت روی لبه نوآوری هستند. کسی از آینده افرادی که پا در این راه گذاشته اند، خبر ندارد. ممکن است در آینده به جرم اخلاص در نظام اقتصادی دستگیر شوند یا مانند «کرنلیوس و ندربیلت»، کارآفرین آمریکایی که به وضوح در زمان خود با نقض قوانین ثروتی اندوخت، از آنها به عنوان نمونه های موفق یاد شود.

۶

وندربیلت که امروز به عنوان یک نیکوکار شناخته می شود، در قرن هجدهم ثروت خود را از طریق ساخت راه آهن و با زیر پا گذاشتن قانون به دست آورد. او همان زمان که رویای گسترش امپراتوری راه آهن را در سر می پروراند، خبر داشت که برنامه هایش

قوانین را نقض می کنند. داستان موفقیت و ندربیلت ممکن بود با یک اشتباه کوچک او یا یک سخت گیری قانونی به داستان شکستی تبدیل شود که امروز باید از آن درس می گرفتیم.

بین موفقیت نوآورانه با فراتر از قانون حرکت کردن و قانون شکنی برای ثروتمند شدن مرز باریکی است که صرافی های رمزارز امروز ریسک آن را به جان خریده اند. پیش بینی آینده و اینکه ما چطور به داستان این صرافی ها نگاه می کنیم، روشن نیست، اما انتظاری که از قانون گذاران می رود انتظار روشنی است. انتظار این است که با مشارکت همه فعالان این صنعت و با تحلیل های درست بهترین تصمیم درباره ادامه فعالیت های این صنعت گرفته شود.

مینا والی
مدیر مسئول
@mina_vali

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

درباره چند چهره کسب و کاری در صنعت کریپتو که داستان‌های بزرگی برای تعریف کردن دارند

شرکایی که به موفقیت رسیدند

صنعت رمزارزها در ۵ سال گذشته با یک جهش بزرگ روبه‌رو بوده است. اگرچه هیجان‌های بازار باعث شده تا در دو سال گذشته جمع زیادی به این بازار-صنعت وارد شوند اما آن‌ها که در سال‌های گذشته، بیشتر از نمودارهای بازار، درگیر ایده‌پردازی، راه‌اندازی و توسعه کسب و کارهای آینده‌دار یا سرمایه‌گذاری روی پروژه‌های مستعد بوده‌اند این روزها در فهرست مردان و زنان ثروتمند این حوزه قرار گرفته‌اند. چهره‌هایی که اکثراً جوان و زیر ۳۰ سال هستند و حالا در بازارهای رمزارزی شناخته شده‌اند، با یک آینده‌نگری بزرگ و البته تحمل ریسک‌های زیاد به این جایگاه رسیده‌اند. این فهرست نشان می‌دهد هنوز ابتدای راه این بازار بزرگ هستیم و باید منتظر نام‌ها و چهره‌های موفق زیادی در آینده نزدیک باشیم که در حوزه‌های مختلف کسب و کاری نام و نشان در می‌کنند. در این گزارش کوتاه با چند شریک ثروتمند بازار رمزارزها و کسب و کارهای آن‌ها آشنا شوید.

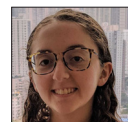
پت دافی، ۲۷ ساله و الکس ویلسون، ۲۸ ساله بنیان‌گذاران گیوینگ بلاک

الکس ویلسون و پت دافی گیوینگ، بلاک را در سال ۲۰۱۸ برای ایجاد صنعت جدید رمزارز بشردوستانه راه‌اندازی کردند. شرکت آن‌ها، گیوینگ بلاک، جامع‌ترین راه‌حل جمع‌آوری سرمایه‌ارزهای دیجیتال را ایجاد کرده و به محصول پیشرو رمزارز بشردوستانه تبدیل شده است. بیش از ۷۰۰ سازمان غیرانتفاعی از آن استفاده می‌کنند که مجموعاً بیش از ۱۰۰ میلیون دلار کمک مالی به ارزهای دیجیتال جمع‌آوری کرده‌اند.

کارولین الیسون، ۲۷ ساله و سام ترابوکو، ۲۹ ساله

مدیران عامل آلامدا ریسرچ در آگوست ۲۰۲۱، سام بنکمن فرید، مؤسس میلیاردر آلامدا، معامله‌گران را به مدیرعاملی ارتقا داد تا بتواند روی صرافی ارزهای دیجیتال FTX خود تمرکز کند. با شارژ کردن امتیازهای پایه روی حجم پنج میلیارد دلار در روز، شرکت تجاری حدود سه تا چهار میلیون دلار در روز درآمد دارد. از طریق سرمایه‌گذاری این درآمد در پلتفرم‌های بلاکچین مانند یونی‌سوآپ و کامپوند که وام‌دهندگان و وام‌گیرندگان را به هم متصل می‌کنند، آلامدا متناسب با دارایی سالانه ۷ تا ۵۰ درصد اضافی تولید می‌کند. الیسون قبل از گرفتن مدرک لیسانس ریاضیات از استنفورد و کار در خیابان جین، جایی که با بنکمن فرید ملاقات کرد، یک مقاله اقتصادی برای پدرش - استاد ام‌آی‌تی - نوشت که در آن قیمت حیوانات تاکسیدرمی را تجزیه و تحلیل می‌کرد. ترابوکو بازیکن سابق

اسکرا بل است که در ام‌آی‌تی علوم کامپیوتر خوانده است.

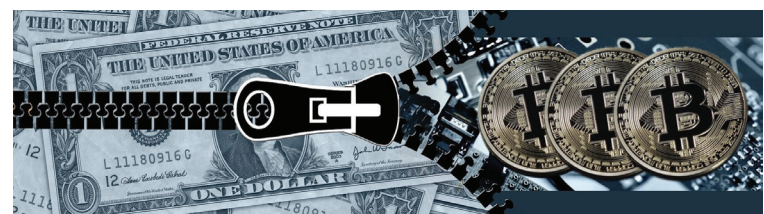
مایکل ایپولیتو، ۲۷ ساله و جیسون یانوویتز، ۲۷ ساله

بنیان‌گذاران بلاک وردز مایکل ایپولیتو و جیسون یانوویتز با این ایده که کریپتو به یک طبقه دارایی قانونی تبدیل می‌شود، بلاک وردز، یک سایت خبری برای سرمایه‌گذاران دارایی‌های دیجیتال که آن‌ها آن را «بلمبرگ برای کریپتو» می‌نامند، راه‌اندازی کردند. از زمان راه‌اندازی در سال ۲۰۱۸، آن‌ها برای اجرای یکی از بزرگ‌ترین شبکه‌های پادکست رمزنگاری در جهان و همچنین کنفرانس‌های جهانی و یک خبرنامه روزانه دعوت شده‌اند. آن‌ها به تهنایی کل کسب و کار را راه‌اندازی کرده‌اند و امسال انتظار ۱۰ میلیون دلار درآمد دارند.

مکس برانچ، ۲۴ ساله و زک برانچ، ۲۸ ساله بنیان‌گذاران ریکور

برادران برانچ قصد دارند توکن غیرقابل معاوضه (NFT) آمازون را بسازند. آن‌ها در حال ایجاد بازاری برای خرید، فروش و تجارت توکن غیرقابل معاوضه از برندهای معتبر، تیم‌های ورزشی، شخصیت‌های فیلم، کارتون‌ها و دیگر محتوای رسانه‌ای قدیمی و محبوب هستند. به کلکسیون‌های دیجیتال فکر کنید. مکس ۲۴ ساله و زک ۲۸ ساله اخیراً با ViacomCBS همکاری کردند. آن‌ها در یک دور عظیم به رهبری استیوی کوهن، میلیاردر سرمایه‌گذار، ۵۰ میلیون دلار جمع‌آوری کردند تا ارزش بازار را به ۳۳۳ میلیارد دلار برسانند.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

کارآفرینان میلیونر

یک لیست جمع و جور از ایده‌پردازان و سهامداران کسب و کارهای رمزارزی که ثروت قابل ملاحظه‌ای از این صنعت روبه‌رشد اندوخته‌اند

نشده، کمک کرده است. پیش از این، او یک مهندس در گوگل بود. او در یک تیم تحقیقاتی یادگیری ماشین کار می‌کرد و رفتار کاربر را مطالعه می‌کرد. به موازات آن، او به‌صورت پاره‌وقت در «بسمر ونچر پارتنرز» به‌عنوان یک سرمایه‌گذار متمرکز بر فناوری کریپتو، یادگیری ماشین و محاسبات کوانتومی کار می‌کرد.

جرد مادفس، ۲۴ ساله شریک ترایب کپیتال نیویورک، نیویورک

مادفس شریک ترایب کپیتال است؛ یک شرکت سرمایه‌گذاری ۱/۵ میلیارد دلاری که در آن ابتکارات رمزنگاری راهبردی می‌کند. او سرمایه‌گذاری‌هایی را در شبکه‌های آکاش، اترنال ریترن، لیت پروتکل، منومونیک، تیتان، ویزور فایننس و وی متا رهبری کرد و در عین حال به شرکت کمک کرد تا استراتژی‌ای را توسعه دهد که شامل موقعیت‌های نگهداری طولانی‌مدت در کوین‌ها و توکن‌های مایع و مشارکت مستقیم DAOها و جوامع غیرمتمرکز است. مادفس قبلاً از طرف یک دفتر خانوادگی اروپایی در پروژه‌های رمزنگاری سرمایه‌گذاری کرده بود و یک سبد سرمایه به ارزش ۱۰۰ میلیون دلار ایجاد کرد.

سال ۲۰۲۱ نه‌تنها به‌عنوان سال بیداری بزرگ رمزنگاری با قیمت‌های بی‌سابقه و ارزش‌گذاری‌های چشم‌گیر برای استارت‌آپ‌های بلاکچین، بلکه شاید مهم‌تر از آن، به‌عنوان سالی که در آن موج جدیدی از استعدادها وارد این صنعت روبه‌رشد شدند، شناخته می‌شود.

مجموعه زیر ۳۰ سال فوربس امسال از ۲۱ رهبر و مبتکر بلاکچین که تقریباً دو برابر سال گذشته بود، استقبال کرد. در میان آن‌ها توسعه‌دهندگان، هنرمندان، مدیران رسانه‌ها و سرمایه‌گذاران خطرپذیری حضور دارند که پروژه‌های ساخت و سرمایه‌گذاری در تکرار بعدی وب جهانی، ایجاد دارایی‌های غیرقابل معاوضه جدید، دنباله‌روی بشردوستانه ارزهای دیجیتال و مختل کردن امور مالی جهانی با فناوری محبوب شده توسط بیت‌کوین را در دست دارند.

کیسی کاروسو، ۲۸ ساله شریک پارادایم سان فرانسیسکو، کالیفرنیا

کاروسو شریک سرمایه‌گذاری در پارادایم است؛ شرکتی که در سال ۲۰۱۸ با تمرکز بر رمزارز تأسیس شد. کاروسو به سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی مانند اکسی اینفنتی، آرنو و چندین شرکت دیگر که نام‌شان اعلام

امیلی یانگ، ۲۹ ساله

بنیان گذار پپل پیلیرز

ونکوور، کانادا

امیلی یانگ، زندگی خود را برای همیشه وقف توکن غیرقابل معاوضه کرده است. اوایل امسال او یک انیمیشن دیفای را به قیمت ۵۲۵ هزار دلار فروخت و با این فروش، «استندویث ایژین کامیونیتی فاند» (Stand With AAPI) ایجاد کرد. از آن زمان، او بیش از ۷۰۰ هزار دلار به صندوق اهدا کرد و «پیلیرز دی ای او» (PleasrDAO) را تأسیس کرد؛ یک گروه توکن غیرقابل معاوضه برای اهداف خیریه مانند خرید توکن غیرقابل معاوضه ادوارد اسنودن به مبلغ ۵/۵ میلیون دلار و اهدای درآمد حاصل از آن به آزادی مطبوعات.

الکس عطاء الله، ۲۹ ساله

مؤسس اوپن سی

نیویورک، نیویورک

این مهندس نرم افزار قبل از تأسیس اوپن سی در اوایل سال ۲۰۱۸، در پالانتیر و دو استارت آپ در مراحل اولیه کار می کرد. اوپن سی بزرگ ترین بازار خریدوفروش توکن های غیرقابل معاوضه (NFT) برای مصرف کنندگان است. در ماه جولای، ماهی که شرکت ۳۳۰ میلیون دلار تراکنش NFT را پردازش کرد، ۱۰۰ میلیون دلار سرمایه با ارزش ۱/۵ میلیارد دلار جذب کرد. در طول سه ماه گذشته، اوپن سی تقریباً سه میلیارد دلار در ماه پردازش کرده است.

کلینتون بیمبری، ۲۷ ساله

بنیان گذار اسلینگ شات

سان فرانسیسکو، کالیفرنیا

اسلینگ شات که در سپتامبر ۲۰۲۰ تأسیس شد، یک پرتال کاربرپسند واحد را برای دسترسی به پلتفرم های معاملاتی دیفای مانند یونی سواپ و دیگران فراهم می کند. آنها به جای دریافت هزینه برای حجم دو میلیارد دلاری، در حال آزمایش مدل رایبن هود هستند که از سازندگان بازار برای هدایت سفارش ها هزینه می گیرد. این شرکت برخلاف رایبن هود (شرکتی که اکنون سرمایه گذاری را با ارزش ۱۰۰ میلیون دلار می بندد)، به کاربران اجازه می دهد معاملات در یک بلاکچین عمومی را بررسی کنند. کلینتون بیمبری پس از فارغ التحصیلی از دانشگاه مینه سوتا در رشته علوم کامپیوتر، توشنیت کپیتال را تأسیس کرد، یک حصار کریپتو با مدیریت ۳۰ میلیون دلار و به ساخت کیف پول استرو که توسط کوین بیس در دسامبر ۲۰۱۹ خریداری شد، کمک کرد.

آنتونیو جولیانو، ۲۸ ساله

مؤسس دی وای دی ایکس

سان فرانسیسکو، کالیفرنیا

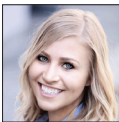
جولیانوپس از مدتی به عنوان کدگذار در کوین بیس و اوبر، در سال ۲۰۱۷ دی وای دی ایکس را راه اندازی کرد؛ یک پلتفرم معاملاتی مشتقات رمزنگاری که به معامله گران حرفه ای خارج از ایالات متحده پاسخ می دهد. حجم معاملات روزانه آن به طور متوسط حدود دو میلیارد دلار است (کوین بیس حدود پنج میلیارد دلار انجام می دهد).

این استارت آپ ۱۹ نفره در ۹ ماهه اول سال ۲۰۲۱، ۷۵ میلیون دلار درآمد به ارمغان آورد. انتظار می رود به ۱۲۵ میلیون دلار درآمد برای کل سال و ۸۰ میلیون دلار سود خالص برسد.

تگان کلاین، ۲۸ ساله

بنیان گذار اچ اند ناد

سانتافه، نیومکزیکو

تگان کلاین پس از جمع آوری ۲۲/۵ میلیون دلار برای کمک به ساخت ابزارى که به توسعه دهندگان اتریوم اجازه می دهد تا نحوه استفاده از محصولات شان را درک کنند، اچ اند ناد را برای کمک به کسب درآمد از پروژه تأسیس کرد. اچ اند ناد در ابتدا با هشت درصد از سهام توکن GRT تأمین مالی شد که اکنون حدود ۶۴۸ میلیون دلار ارزش دارد. کلاین همچنین سرمایه گذاری اچ اند ناد را در پروژه های مجاور گراف، به مبلغ ۳/۱ میلیون دلار در سال ۲۰۲۱، رهبری کرده است. او از مادری خانه دار و پدری که در راه آهن کار می کند، به دنیا آمد و توسط بانک آمریکا استخدام شد. او که از بی نظمی مالی سنتی ناامید شده بود، در سال ۲۰۱۸ به اتریوم وی پیان ارکید پیوست و به ساخت آن به ارزش فعلی ۳۴۲ میلیون دلار کمک کرد.

النا نادولینسکی، ۲۹ ساله

بنیان گذار، آیرن فیش

سان فرانسیسکو، کالیفرنیا

آیرن فیش که در ابتدا برای ایجاد یک ارز دیجیتال محافظت از حریم خصوصی مانند زی کش تأسیس شد، گسترش یافت تا مدلی از فناوری محافظت از حریم خصوصی را دربر بگیرد که می تواند به صورت دیجیتالی در اطراف هر ارز دیجیتال پیچیده شود. این پلتفرم اکنون دارای ۷۵۰ نود (node) کاملاً کارآمد در مقایسه با ۱۰ هزار نود بیت کوین است و برای عرضه عمومی در اواخر امسال آماده می شود. نادولینسکی در دوران کودکی در ولگوگراد روسیه، در حالی که در زمین بازی ساخته شده از تانک بازی می کرد، مدام به یاد تسطیح شهرش در جنگ جهانی دوم می افتاد. او کمبود نسبی شرکت های روسیه نسبت به سطح بالای فرهنگ آکادمیک و خروجی فنی را، ناشی از فقدان حقوق مالکیت و حریم خصوصی می داند.

راهول راین، ۲۸ ساله

مؤسس آزمایشگاه تی آرام

سان فرانسیسکو، کالیفرنیا

آزمایشگاه تی آرام تجزیه و تحلیل پزشکی قانونی را برای خدمات درآمد داخلی و ده ها مورد دیگر ارائه می دهد. آنها با دریافت هزینه برای مجوزهایی که به مشتریان امکان می دهد مشخص کنند دارایی از کجا آمده است، صاحب آن چه کسی است و ریسک آن؛ مالک را ارزیابی می کنند. این شرکت از سال گذشته ۷۰۰ درصد رشد کرده و در مسیر ایجاد درآمد چند میلیون دلاری در سال جاری است. او در دهلی نو، هند به دنیا آمد و از دانشگاه میشیگان در رشته بازرگانی و علوم کامپیوتر فارغ التحصیل شد. در آوریل ۲۰۱۸، آزمایشگاه تی آرام را به عنوان یک بازی برای تشویق پذیرش ارزهای دیجیتال تأسیس کرد و در طول کاهش قیمت ها در صنعت به تجزیه و تحلیل داده های بلاکچین کمک کرد.

رونیل رامبورگ، ۲۹ ساله

بنیان گذار اودیوس

لاس وگاس، نوادا

اودیوس به نوازندگان اجازه می دهد مدل های کسب و کار خود را با استفاده از رمزنگاری بسازند تاطمینان حاصل شود که میزان درآمد آنها بدون رضایت خودشان تغییر نمی کند. در حالی که این پلتفرم هنوز بررسی

مالی نشده، ۱۰۰ هزار نوازنده، آهنگ هایشان را در این پلتفرم آپلود کرده اند و ماه گذشته شش میلیون شنونده وارد سیستم شده اند. انتظار می رود به دنبال اعلامیه ماه آگوست اپلیکیشن اشتراک گذاری ویدئو تیک تاک که به نوازندگان اودیوس اجازه می دهد موسیقی خود را مستقیماً در سایت به اشتراک بگذارند، رشد بیشتری در پی باشد. رامبرگ در زمان بزرگ شدن در لس آنجلس برای گوش دادن به نوازندگان مورد علاقه اش به کلپ های ای دی ام می رفت و از دیدن پلتفرم های بسته مانند ساند کلود که به دلیل عدم رعایت شرایط به سرعت در حال تغییرند، خسته شده بود.

اوفلیا اسنایدر، ۲۹ ساله

مؤسس ۲۱ شیرز

نیویورک، نیویورک

اسنایدر در سال ۲۰۱۸ شرکت ۲۱ شیرز را برای ساخت فناوری سرمایه گذاری رمزنگاری پیچیده ای که مادرش می توانست از آن استفاده کند، تأسیس کرد. اکنون ارزش این شرکت ۷۰۰ میلیون دلار است و برای ۱۵ محصول قابل معامله در بورس در چهار کشور حدود دو درصد هزینه مدیریت دریافت می کند و با بیش از ۲/۵ میلیارد دلار دارایی های تحت مدیریت در مسیر درآمد ۶۰ میلیون دلاری در سال جاری است. در ماه اکتبر، او و کتی وود، عضو هیئت مدیره ۲۱ شیرز، به طور مشترک برای اولین صندوق قابل معامله در بورس بیت کوین به کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده پرونده دادند. او که بومی نیویورک است، قبل از کشف بیت کوین، مدرک لیسانس خود را در سیستم های زمینی از استنفورد گرفت.

بن اشپینگلمن، ۲۹ ساله

رئیس مدیریت محصول دارایی دیجیتال فیدلیتی

نیویورک، نیویورک

او که توسط فیدلیتی در ژانویه ۲۰۲۱ جهت ایجاد یک فروشگاه یکپارچه برای پذیرش کریپتو های سازمانی استخدام شد، اکنون میلیاردها دلار دارایی رمزنگاری شده را برای ۱۰ شریک نقدینگی از جمله آریزکس و ۱۵۰ مشتری نهادی دیگر مدیریت می کند. او از طریق شعبه فیدلیتی ونچر آوون در پلتفرم تجارت رمزنگاری نهادی تالوس و شرکت پزشکی قانونی رمزارز سولداس لیز سرمایه گذاری کرد. او در نیویورک متولد شده و از دانشگاه ایندیانا در رشته مدیریت مالی و فناوری موفق به کسب مدرک دوگانه شد و در ادامه به بانک آمریکا کمک کرد تا ۲۵ سرمایه گذاری در حوزه ارزهای دیجیتال و موارد دیگر انجام دهد. در نوامبر ۲۰۱۷، او به استارت آپ بلاکچین اولیه سیمبیونت کمک کرد تا ۴۵ میلیون دلار جمع آوری کند.

جاستین وودوارد، ۲۸ ساله

بنیان گذار تکس بیت

دریپر، یوتا

در سال ۲۰۱۸، جاستین و برادرش آستین، تکس بیت را راه اندازی کردند و به شرکت ها نگاهی تازه درباره مالیات های ارزهای دیجیتال و سهام ارائه کردند. با مشتریانی از جمله خدمات درآمد داخلی، این شرکت سودآور ۲۳۰ میلیون دلار از تایگر گلوبال و سایرین با ارزش ۱/۳۳ میلیارد دلار جمع آوری کرد، اما هنوز هیچ سرمایه ای را خرج نکرده است. این زاده سیاتل، در ۲۲ سالگی به یکی از جوان ترین وکلای تبدیل شد که مدرک حقوق را از دانشگاه شیکاگو دریافت کرده است. زمانی که در یک دفتر فدرال کار می کرد، رمزارز را کشف کرد و در سال ۲۰۱۶، پاداشی ۷۵ هزار دلاری برای تأسیس تکس بیت را رد کرد.

خبر NEWS

VISA

ویزا و رمزارز

شرکت ویزا اعلام کرده واحد

مشاوره رمزارزها را راه اندازی می کند. ۱۸

درصد مشتریان ویزا ابراز تمایل کرده اند

که وارد این حوزه شوند.

NATIXIS

بانک ها می آیند

ناتیکسیز که دومین صندوق

بزرگ سرمایه گذاری اروپاست، اعلام

کرده بانک ها دیر یا زود وارد حوزه

رمزارزها خواهند شد، از جمله بانک های

مرکزی.

بیت کوین می ماند

کریس تیرر، مدیر صندوق

سرمایه گذاری فیدلیتی اروپا گفته

بیت کوین مطمئناً یک نقش دائمی را

در سبدهای سرمایه گذاری بازی خواهد

کرد.

۳ سال تا متاورس

بیل گیتس گفته قرارهای اداری

در دنیای متاورس طی سه سال آینده

برای کسب و کارها میسر خواهد شد!

چهره ها
FIGURES

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

چرا باید شیوه‌های سلبی را کنار بگذاریم و فرصت‌ها را دریابیم؟

راهکارهایی برای تنظیم‌گری رمزارزها

← برای طراحی چنین چارچوبی باید مجلس قانونی را اعمال کند که در قوانین مربوط به تجارت، تسویه حساب و تسویه دارایی‌های دیجیتال اعمال شود و از روش‌های مؤثر انتقال اعتبار و دادوستد توسط بلاکچین‌ها اطمینان حاصل شود. از طرفی با وارد کردن حوزه دارایی‌های دیجیتال به بورس و در نظر گرفتن آن به عنوان یک نهاد خودتنظیم‌گر آن را به رسمیت بشناسیم. چراکه اگر این حوزه را به رسمیت نشناسیم، نمی‌توانیم رمزارزها را وارد بازار بورس ایران کنیم تا جریان‌های نقدینگی برقرار شود. دارایی‌های دیجیتال سرمایه‌ی هوشمند ما هستند. اگر نتوانیم خدمات تخصصی مشاوره صندوق ارائه کنیم و یا سبد کارگزاری‌ها تنوعی نداشته باشد از این پتانسیل سودآور منفعتی نخواهیم برد.

با ورود این حوزه به بازار بورس ایران، تبدیل و انتقال سهام به یکدیگر افزایش پیدا می‌کند و می‌توان به خوبی جریان نقدینگی را کنترل کرد. با چنین سیستمی راه تأمین سرمایه از طریق کشورهای دیگر با سرمایه‌گذاری در کشور ما هموار می‌شود.

با توجه به دستورنایز پذیر بودن این عرصه استفاده از برخورد‌های سلبی روش درستی نیست. این شیوه هرگز مورد استقبال عموم مردم قرار نگرفته و در نهایت باعث از بین رفتن حقوق مصرف‌کننده‌ها می‌شود. برخورد سلبی و اعمال ممنوعیت‌ها همچنین باعث به وجود آمدن یک بازار سیاه، ناکارآمد و غیرقانونی می‌شود.

نتیجه شیوه انفعالی نیز، قربانی شدن آینده کسب‌وکارها خواهد بود. در روش مجوز محور چندین مشکل از جمله محدود شدن این حوزه، شناسایی کسب‌وکارها توسط کشورهای تحریم‌کننده و ریسک محدود کردن دارایی‌های دیجیتال به وجود می‌آید.

← در شیوه لیست سیاه، نهاد قانون‌گذار مواردی که در مغایرت با قوانین اصلی است را ممنوع کرده و یک کسب‌وکار را یا داخل لیست سیاه قرار می‌دهد یا خیر که این روش هم مشکلات خود را دارد.

باید نهادهای قانون‌گذار در ما از تجربه‌های موفق کشورهای که با چنین روشی در این حوزه فعالیت می‌کنند، بهره برده و بیش از این فرصت‌های پیش روی این بازار را به تهدید تبدیل نکنند. اقتصاد ما برای جان دوباره خود به این فرصت‌ها نیازمند است.

در سال‌های اخیر بحث‌های بسیاری پیرامون کلاس دارایی‌های دیجیتال به خصوص درباره معامله و استخراج رمزارزها در ایران مطرح بوده اما متأسفانه به دلیل نبود یک چارچوب مشخص مخاطبان این حوزه سردرگم و بیشتر به دنبال پذیرش پروژه‌های بی‌ارزش هستند. اقتصاد دیجیتال پتانسیل انقلابی بزرگ را در ساختار مالی ما دارد. ماهیت این حوزه به خصوص فناوری بلاکچین دستورنایز پذیر است. ما باید این واقعیت را بپذیریم به دلیل پویایی و سرعت بالای تغییرات این بازار نمی‌توانیم به روش‌های سنتی روی آن قانون‌گذاری کنیم و رویکرد مجوز محور با قوانین سخت و دست و پاگیر مالی را پیش بگیریم؛ بنابراین بایستی برای جان دادن دوباره به اقتصادمان سریع‌تر به دنبال طراحی چارچوبی منعطف و همسو با این حوزه باشیم و با تعلل‌های نابجا، فرصت‌های پیش رویمان را نسوزانیم.

← بهتر است از نمونه‌های پذیرش و پیاده‌سازی موفق این چارچوب در کشورهای دیگر استفاده کنیم. ما برای بهره‌مندی از این کلاس دارایی نیازمند به اعتمادسازی و ایجاد یک سازوکار نظارتی برای حمایت از مردم و کسب‌وکارهای مرتبط با این اکوسیستم هستیم. من از چارچوبی حرف می‌زنم که بایستی مبتنی بر شناخت مزایای نوآوری‌های این تکنولوژی در توانمندسازی و پشتیبانی بیشتر از اجتماع شود. قطعاً ما برای این ساختار جدید نیازمند به طراحی یک شیوه نظارتی هستیم تا با آن ثبات بیشتری به وجود بیاوریم و دسترسی همه مردم ایران را به منافع این نوآوری تأمین کنیم. متأسفانه اکنون به علت نبود یک چارچوب درست در این بازار، مردم، کسب‌وکارها و حتی قانون‌گذاران دچار سردرگمی شده‌اند.

این عرصه در ایران یک نهاد خودتنظیم‌گری می‌خواهد که نظارتی کارآمد را برای بازاری یکپارچه ایجاد کند تا به نفع همه مردم، دولت، بازارها و کسب‌وکارهای مرتبط با این سیستم شود.

از آنجایی که رمزارزها پتانسیل پرریسکی دارند، بایستی رویکرد قانون‌گذاری و تنظیم‌گری این بازار با نگاه مدیریت ریسک همراه شود و پس از آن چارچوبی منعطف، جامع و شفاف، تدوین و تنظیم‌گری انجام شود. ما نیز با توجه به عرصه‌ی متمایز و پویای این بازار، از ابزارهای مدرن تنظیم‌گری استفاده کنیم.

شماره صفر
۱۴۰۰ آذر
سال اول

به این اکوسیستم جدید خوشامد بگوییم!

محمد قاسمی، بنیان‌گذار و مدیرعامل صرافی مزدکس در نگاهی تحلیلی راهکارهای تنظیم‌گری ارزهای دیجیتال را بررسی کرده است

به علت نداشتن زیرساخت‌های اتوماتیک و مؤثر، نیازمند فعالیت واسطه‌هایی مانند بازارسازان، دلالان، متولیان، مبادله‌کنندگان و... است. چنین سیستمی مانعی بر سر نوآوری در اقتصاد دیجیتال است.

امروز ما شاهد پیشروی بازاری مدرن و پویا هستیم که در مقایسه با بازارهای مالی سنتی کارآمدتر، شفاف‌تر و مقرون به صرفه‌تر رفتار می‌کند. بازار مالی سنتی که شامل یک سیستم کاغذی و مراحل فیزیکی و فرده‌فرد است،

یکی از آخرین کسانی که اعلام کرده از این به بعد بیشتر روی دنیای کسب‌وکارهای رمزارزی وقت خواهد گذاشت، مدیرعامل سابق توییتر است. خبرسازی‌های دورسی طی چند روز گذشته، محدود به کناره‌گیری او از توییتر نشد. او اخیراً نام شرکت خود یعنی اسکوتر را به بلاک تغییر داده و به این ترتیب نشان داده که قرار است از این به بعد روی فناوری‌های مدرنی نظیر بلاکچین تمرکز کند.

اعضای شرکت اسکوتر در اعلامیه‌ای گفته‌اند نام جدید از دهم دسامبر برای این شرکت رسمیت پیدا

تمرکز بیشتر جک دورسی روی دنیای بلاکچین یعنی اینکه آینده بزرگ نزدیک است

فیس‌بوک، متا شد و اسکوتر، بلاک!

آینده دیفای

کریس هارمس یکی از مدیران ارشد مالی اروپا و مدیر اجرایی بونک گفته آینده از آن دیفای است.

هدیه کریسمس

از هر ۱۰ آمریکایی یک نفر در تعطیلات کریسمس، به دیگران رمزارز هدیه می دهد. بیت کوین هم هدیه کریپتویی محبوب آنهاست.

۲۰۲۲ سال رمزارز؟

در یک نظرسنجی مشخص شده یک چهارم آمریکایی ها در سال آینده رمزارز خواهند خرید. بیت کوین، اتریوم و دوج کوین هم جزء انتخاب های اصلی آنهاست.

تحول بزرگ!

واتس اپ اعلام کرده با کمک کیف پول رمزارزی خود به نام نیوو، امکان تبادلات مالی کریپتویی را برای کاربرانش فراهم می کند.

دارایی های دیجیتال ارائه نشده و چارچوب نظارتی جامعی برای این کلاس دارایی جدید وجود نداشته و صرفاً به صورت مقطعی قوانینی اعمال شده است. بدون شک برای خلق یک چارچوب نظارتی کارآمد به قانون گذاری نیازمندیم و به منظور تصویب قانون بایستی تعریفی مشروع برای دارایی دیجیتال داشته باشیم. دارایی دیجیتال در واقع یک دارایی مالی منتشر و انتقال یافته از طریق فناوری بلاکچین است. «دارایی مالی» شامل دارایی است که کاربردهای اولیه آن پرداخت، ابزار دادوستد، وسیله ذخیره اعتبار یا بهره مالی است.

توانمندسازی دارندگان دارایی های دیجیتال

بر اساس سومین بخش از این طرح، برای اعتماد بیشتر و حمایت از مشتریان، بایستی چارچوبی در نظر گرفته شود که هدف آن افزایش شفافیت، رسیدگی به تقلب، جلوگیری از دست کاری بازار و افزایش انعطاف پذیری و کارآمدی باشد.

امروز ما برای نظارت بر تقلب و جلوگیری از دست کاری بازار سیستمی حمایتی از مشتریان دارایی های دیجیتال نداریم. نهاد خود تنظیم گر می تواند با نظارت بر بازار و فراهم کردن اعتماد عمومی در بین مردم پایبندی به این ساختار را ایجاد کند. مقررات بازارهای دیجیتال بایستی کارآمدی خود را در حالی که انعطاف پذیری و حمایت از مشتری را ارتقا می دهند حفظ کنند.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

ترویج همکاری و رقابت منصفانه

آخرین بخش از این چارچوب پیشنهادی، ترویج قابلیت همکاری و رقابت منصفانه است. برای توسعه مستمر این بازار، دولت نقش مهمی در نظارت ایفا می کند. دولت بایستی نظارت کارآمدی روی سیستم مالی و چارچوب تنظیمی دارایی دیجیتال در اکوسیستم کریپتو را داشته باشد. این حفظ و افزایش قابلیت همکاری، اجازه توسعه مستمر پروتکل های غیرمتمرکز را می دهد. همکاری می تواند باعث کمتر شدن ناکارآمدی تراکنش ها شود و با دموکراتیک سازی بیشتر سیستم های مالی اجازه دسترسی یکپارچه به سیستم همتا به همتا را به تمام دارندگان دارایی های دیجیتال دهد. در این اکوسیستم با افزایش موارد استفاده از بخش های غیرمالی برای دسترسی به دارایی های دیجیتال قابلیت همکاری نیز افزایش پیدا می کند. بخش هایی مانند معاملات املاک، حوزه سلامت و... بخش هایی هستند که از طریق فناوری بلاکچین تغییراتی را تجربه خواهند کرد. با این رویکرد مردم حق انتخاب بیشتری برای نحوه تعامل با دارایی دیجیتالشان را دارند.

مسئولیت این بازار را به عهده بگیرد. در کنار این نهاد بایستی یک سازمان خودتنظیم گر در نظر گرفته شود تا سیستم نظارتی را تقویت و نظارت دقیق تری روی این حوزه اعمال کند. ما به تدوین قوانین جدیدی از سمت این نهاد نیاز داریم تا بتواند خدمات این بازار شامل تجارت، انتقال، نگهداری، تسویه حساب، پرداخت، سرمایه گذاری، وام دهی و اجزای جانبی این فناوری جدید را در یک پلتفرم واحد فراهم کند. این نهاد خودتنظیم گر بایستی اختیار ارائه روش های ثبت متفاوت برای بازارهای دارایی های دیجیتال بسته به فعالیتی که دارند را داشته باشد. خلق چنین نهادهی، می تواند موجب به وجود آمدن شرکت های مؤثری شود که روی نظارت بهتر فعالیت می کنند. با یک سازمان خودتنظیم گر می توان سریع تر قوانین این صنعت را پیاده سازی کرد. برای انجام این کار نهاد خودتنظیم گر، ممکن است بخشی از هزینه های تنظیم بازار دارایی های دیجیتال را به شرکت کنندگان این

صنعت انتقال دهد. در چنین چارچوبی تمام کسب و کارهای فعال در بازار ارزهای دیجیتال بایستی زیر نظر نهاد خودتنظیم گر قرار بگیرند و این نهاد با نظارت دقیق روی فعالیت آنها در صورت لزوم، جرایم و دیگر تحریم ها را اعمال کند. چنین نهادهی بایستی با در نظر گرفتن قوانین اجرایی، راهنمایی های تفسیری را به اعضایش ارائه دهد.

در نمونه مشابه در کشوری توسعه یافته، این شیوه نظارتی بین تنظیم گرهای متعددی مانند SEC, CFTC, OC, CFPB و صندوق ذخیره ائتلافی صورت می گیرد. این فرایند نظارت دویبعدی، می تواند نظمی مؤثر را در سیستم به وجود بیاورد.

ستون سوم حمایت از دارندگان دارایی های دیجیتال است. این چارچوب می تواند با هدف افزایش شفافیت، حمایت در مقابل دستکاری بازار، افزایش کارآمدی و انعطاف پذیری بازار، از دارندگان دارایی های دیجیتال و افرادی که روی این کلاس دارایی سرمایه گذاری کرده اند، حمایت کند. ستون چهارم در این چارچوب ارتقای قابلیت همکاری و رقابت منصفانه است. در چنین بازار غیرمتمرکزی کسب و کارهای مرتبط با دارایی های دیجیتال باید قابلیت همکاری با خدمات گسترده اقتصادی را داشته باشند. با چنین شریایی، اکوسیستم رقابتی منصفانه و نوآورانه را تجربه می کند.

نظارت طبق یک چارچوب مجزا

دومین بخش از این شیوه پیشنهادی درباره نظارت بر دارایی های دیجیتال طبق یک چارچوب مجزا صحبت می کند. در چند سال اخیر، اغلب این حوزه بدون هیچ سازمان یا نهاد مرکزی بوده، گزارشی از نتایج مالی دارندگان

دارایی های دیجیتال اکنون دیگر بخش اصلی اکوسیستم بازار مالی شده اند و فناوری بلاکچین امور مالی سنتی را متحول کرده است. ما در نقطه عطف این انقلاب فناوری ایستاده ایم، اما مانند روزهای ابتدایی شروع به کار اینترنت، رمزارزها در مرحله پذیرش برای مردم قرار گرفته اند.

اخیراً در نوشتار منتشر شده ای توسط یکی از معتبرترین سازمان های مالی دنیا در راستای برتری مالی یکی از کشورهای توسعه یافته، ما شاهد پیشنهاد طراحی چارچوبی نظارتی برای رگولاتوری حوزه دارایی های دیجیتال و نحوه پیاده سازی و پذیرش آن در اجتماع هستیم. بر اساس این مقاله از موارد مهم در رشد اقتصاد دیجیتال، توجه به توسعه دارایی های دیجیتال، اقتصاد کریپتو و فناوری های مربوط به آن است. این حوزه یک کلاس دارایی جدید است که اقتصاد جهانی به سمت آن پیش می رود. کلاس دارایی که با توسعه زیرساخت های آن، بازار مالی دیگر نیازی به واسطه ها ندارد و با ایجاد شفافیت به فعالان این بازار امکان کنترل مستقیم و کارآمدتری را بر فعالیت های تجاری خود می دهد.

عدم مشروعیت قانونی و جای خالی رگولاتوری متفاوت از شیوه های سنتی، باعث آسیب پذیری کسانی که به هر شکل با این بازار در ارتباط هستند، خواهد شد و با بی اعتمادی باعث از دست رفتن فرصت های ارزشمندی می شود. این نوشتار برای روش قانون گذاری در این حوزه، چارچوبی استاندارد را ارائه می دهد که با بررسی همه جوانب در نهایت موجب بهره مندی حداکثری از اقتصاد کریپتو به نفع مردم، کسب و کارها و دولت می شود. این چارچوب اجزای زیر را

در بر می گیرد:

۱. ستون های نظارتی
۲. نظارت بر دارایی های دیجیتال طبق یک چارچوب مجزا
۳. حمایت و توانمندسازی دارندگان دارایی های دیجیتال
۴. ترویج همکاری و رقابت عادلانه

ستون های نظارتی

با ستون های نظارتی، چالش های بازار دارایی های دیجیتال برطرف می شوند. این ستون های نظارتی شامل چهار دسته هستند:

در ستون نظارتی اول، نظارت دارایی های دیجیتال مبتنی بر یک چارچوب مجزا است. بلاکچین و ظهور یک کلاس دارایی متمایز، تحولی بزرگ را رقم زده اند؛ اما نمی توانند در سیستم مالی موجود جایگاه واقعی خود را به دست آورند؛ چرا که این سیستم مالی سنتی بر اساس یکسری واسطه های بازار مالی از جمله صرافی ها، نمایندگی های انتقال پول، اتاق های پایاپای، متولیان و دلالتان سنتی طراحی شده است؛ بنابراین ما به یک چارچوب متفاوت برای نظارت بر دارایی های دیجیتال نیازمندیم.

ستون دوم، اختصاص یک قانون گذار واحد برای بازارهای دارایی دیجیتال است. در واقع طبق این ستون به یک نهاد قانون گذار در کشور برای جلوگیری از یک سیستم پراکنده، پرچالش و ناسازگار با این نوآوری نیاز است؛ نهادهی که بتواند

خواهد کرد. طبق این اعلامیه، نام جدید این شرکت، هم می تواند به رشد بیشتر آن کمک کند و هم فضایی برای توسعه آن فراهم آورد. دورسی گفته: «بلاک نام جدیدی است، اما هدف ما برای بهبود اقتصادی، تغییر نکرده است. فرقی نمی کند چقدر رشد کنیم یا چه تغییراتی را از سر بگذرانیم؛ به هر حال روش هایی برای افزایش دسترسی مالی و اقتصادی فراهم می آوریم.» تغییر نام شرکت اسکوتر به بلاک به مسائل زیادی بستگی دارد، اما مهم ترین نکته ای که در اطلاعیه این شرکت هم آمده، این است که اعضای این شرکت

تصمیم گرفته اند بیش از پیش روی فناوری بلاکچین تمرکز داشته باشند، به همین خاطر نام این شرکت هم به شکلی تغییر کرده که مخاطبان از این تحول و مسیر جدید آگاه شوند.

خبر برندسازی مجدد اسکوتر و تغییر نام آن به بلاک در حالی منتشر می شود که همین چند هفته پیش، زاکربرگ هم اعلام کرد نام شرکت فیس بوک را به متا (Meta) تغییر داده است. به نظر می رسد با موجی از تغییرات برای ورود به عصر جدیدی از فناوری های مدرن روبه رو هستیم.

آرامش پس از توفان

نگاهی به بازار رمزارزها در یک هفته گذشته؛ آیا بازار رمزارزها وارد دوران فرسایشی ریزش شده یا بازار مسیر صعودی خودش را پیدامی کند؟

هفته ریزش

در روزهایی که وب ۳/۰، دیفای ۲/۰ و متاورس جذاب‌ترین واژه‌ها هستند، بازار کریپتو بعد از یک صعود هیجانی وارد فاز اصلاح قیمت‌ها شد. هرچند در تاریخ کوتاه بیت‌کوین حداقل چهار صعود و سقوط را می‌توانیم ردیابی کنیم، منتها در اینکه آنچه این روزها می‌گذرد، یک سقوط است یا اصلاح قیمت، توافقی وجود ندارد. در هفت روز گذشته بازار بیت‌کوین بیش از دو درصد بازدهی داشته است. بازار بیت‌کوین در هفته گذشته کف ۴۷ هزار دلاری و سقف ۵۲ هزار دلاری را لمس کرده است؛ اما در مجموع از حدود ۴۷ هزار دلار به بالای ۴۸ هزار دلار آمده است. سلطه بیت‌کوین بر بازار هم که به‌مرور در حال کاهش است، اکنون حدود ۴۱ درصد بازار کریپتوها است. ارزش بازار بیت‌کوین کمی بیش از ۹۰۰ میلیارد دلار است و در ۲۴ ساعت قبل بیش از ۳۲ میلیارد دلار بیت‌کوین مبادله شده است. بیت‌کوینی که کمتر از یک ماه پیش تا ۶۶ هزار دلار هم خیز برداشته بود، اکنون حدود ۴۸ هزار دلار مبادله می‌شود. سه ماه قبل بیت‌کوین حدود ۴۰ هزار دلار بود و اگر به این بازار از دریچه سه ماه گذشته نگاه کنیم، صعودی بوده است. یک سال قبل هم زیر ۲۰ هزار دلار بود؛ بنابراین نکته مهم در تمام

تحلیل‌ها برای آینده بیت‌کوین این است که باید بدانیم با یک بازار مقررات‌گذاری نشده‌ای که نوسان‌های شدیدی دارد، روبه‌رو هستیم؛ بازاری که هر آن ممکن است کل سرمایه افراد در آن از بین برود. با این حال اگر تاریخ کوتاه بیت‌کوین را نگاه کنیم، می‌بینیم که این بازار در تمام این سال‌ها صعودی بوده است. در جهان، صرافی‌های رمزارز یا مراکز تبادل به‌صورت جدی فعال هستند و افرادی که اندکی با دنیای کریپتو آشنایی دارند، حتماً نام‌هایی مانند بایننس، کوین‌بیس، اوکی‌اکس، کاراکن، هوبی و بیت‌فاینکس را شنیده‌اند؛ منتها مادر ایران هستیم و واحد پولی مان ریال است و با صرافی‌های معتبر ایرانی کار می‌کنیم؛ صرافی‌هایی مانند نوبیتکس، اکسیر، والکس و فینیکس، بیت‌پین، کوین‌نیک، رمزینکس، مزدکس، اوکی‌اکس و چند صرافی دیگر. در زمان تنظیم این گزارش (یعنی صبح روز شنبه ۲۰ آذرماه) دلار طبق صفحه قیمت

دلار خبرگزاری تسنیم، حدود ۲۷/۷۰۰ تومان است که اگر در بیت‌کوین ۴۸ هزار دلاری ضرب کنیم، می‌شود حدود یک میلیارد و ۳۲۰ میلیون تومان. با توجه به اینکه قیمت رسمی دلار با قیمت بازار متفاوت است، بیت‌کوین در صرافی‌های رمزارز ایرانی در لحظه تنظیم این گزارش حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان مبادله می‌شد. دقت کنیم که نرخ تتر در همین شرایط حدود ۳۱ هزار و ۵۰۰ تومان است؛ اگر به ۲۴ ساعت قبل از تنظیم این گزارش نگاه کنیم، بازار حدود ۸۳/۰ درصد منفی بوده است. الان ارزش بازار کریپتوها حدود

دو هزار و ۲۰۰ میلیارد دلار است؛ برای مقایسه بد نیست بدانید که ارزش بازار شرکت اپل چیزی حدود دو هزار و ۹۴۰ میلیارد دلار است؛ به عبارتی بازار کریپتوها هنوز در ابتدای راه است و راه زیادی پیش روی این بازار جدید قرار دارد. با این حال در ۲۴ ساعت قبل از تنظیم گزارش حدود ۱۰۷ میلیارد دلار مبادله انجام شده که حدود ۵/۴ درصد افزایش نسبت

به روز قبل از آن دارد. در ابتدای گزارش هم نوشتیم که دیفای به‌شدت مورد توجه قرار گرفته، ولی کل حجمی که در دیفای قرار دارد، حدود ۱۴ میلیارد دلار است که همین هم نشان می‌دهد که چه راه طولانی پیش پای دیفای قرار دارد. حجم استیبل کوین‌ها در زمان تنظیم گزارش از ۸۵ میلیارد دلار تجاوز کرده که نزدیک به ۸۰ درصد از حجم مبادلات دنیای کریپتو است. بیت‌کوین نیز در شرایطی به سر می‌برد که معلوم نیست در روزهای اصلاح قیمت به سر می‌برد یا دوران یخ‌بندانی طولانی حدود ۴۸ هزار دلار است و بر ۴۱ درصد بازار کریپتوها سلطه دارد. از نظر برخی اکنون زمان مناسبی برای ورود به دنیای بیت‌کوین است؛ در حال حاضر این ریزش‌ها فرصت مناسبی برای کسانی است که در زمان اوج قیمت بیت‌کوین حسرت ورود به این بازار را می‌خورند. اگر به تغییرات قیمت یک هفته گذشته بیشتر رمزارزها نگاه بیندازیم، متوجه می‌شویم که تقریباً همه منفی بوده‌اند؛ با این حال چند مورد جالب در میان آلت‌کوین‌ها قابل مشاهده است؛ جذاب‌ترین آنها ایاس است که در هفته گذشته بیش از ۱۰ درصد بازدهی داشته و فقط در ۲۴ ساعت گذشته ۷ درصد مثبت بوده است. اتریوم کلاسیک اندکی بیش از نیم درصد بازدهی هفتگی را ثبت کرده و

هشدار: بازار رمزارزها یک بازار پرریسک و قانون‌گذاری نشده است. بازاری که ممکن است به دلیل نوسانات آن همه سرمایه خود را در آن از دست بدهید. توصیه می‌کنیم قبل از هرگونه فعالیت در آن مطمئن شوید اطلاعات کافی درباره آن را دارید.

کسی که یک میلیون بیت کوین دارد، احتمالاً خالق آن است!

رایت همان ساتوشی است؟

چند وقت پیش، رسانه‌ها خبر از برگزاری دادگاه علیه «کریگ رایت»، برنامه‌نویس استرالیایی دادند. رایت همان کسی است که در گذشته چندین بار ادعا کرده چهره پشت نام مستعار «ساتوشی ناکاموتو» است. ساتوشی ناکاموتو، اسم مستعاری است که خالق بیت کوین برای خودش انتخاب کرده است. آخرین بار سال ۲۰۱۶ بود که رایت ادعا کرد همان ساتوشی ناکاموتو است، اما چرا پایش به دادگاه باز شد؟ به این خاطر که خانواده یکی از دوستانش به نام «دیوید کلیمن» ادعا می‌کردند این دو نفر با هم بیت کوین را خلق کرده‌اند و نیمی از بیت کوین‌هایی که در اختیار رایت است، سهم کلیمن بوده است. به این ترتیب، دادگاه با این هدف برگزار شد که شراکت میان کلیمن و رایت را به اثبات برساند. در واقع در این دادگاه قرار نبود هویت واقعی ساتوشی ناکاموتو به اثبات برسد؛ بلکه صرفاً قرار بود تکلیف یک میلیون بیت‌کوینی مشخص شود که خانواده کلیمن ادعا می‌کردند مالک نیمی از آن هستند.

این بیت‌کوین‌ها جزء نخستین بیت‌کوین‌هایی هستند که در بازار رمزارزها ماین شده‌اند. نکته اینجاست که چطور یک نفر می‌تواند صاحب این همه بیت‌کوین باشد؛ بدون اینکه از ابتدا خودش ارتباطی با این ماجرا نداشته است؟ بر اساس گزارش گاردین، به احتمال زیاد فقط کسی که خودش خالق بیت‌کوین بوده (یعنی ساتوشی ناکاموتوی واقعی) می‌تواند مالک این بیت‌کوین‌ها باشد.

سال‌هاست که همه سعی دارند بفهمند چه کسی واقعاً پشت پرده ایجاد مهم‌ترین رمزارز جهان یعنی بیت‌کوین بوده است. اما منشاء این ارز دیجیتالی همیشه اسرارآمیز و در حاله‌ای از ابهام مانده است. به همین خاطر است که دادگاه کریگ رایت و خانواده دیوید کلیمن توجه زیادی را به خودش جلب کرد. به هر حال خیلی‌ها معتقدند حالا که رایت صاحب بیش از یک میلیون بیت‌کوین است، احتمالاً خودش خالق این ارز رموز است.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

پدیده هفته؛ لونا
در هفته‌ای که بسیاری از ارزهای دیجیتال برای بازپس گرفتن سطوح قیمتی قبلی خود تلاش می‌کردند، لونا، ارز دیجیتال اصلی شبکه ترا، توانست رکورد قیمتی خود را افزایش دهد و سطوح جدیدی را تجربه کند. کارشناسان معتقدند که رشد درخور توجه قیمت لونا سه دلیل عمده دارد. یکی از محرک‌های اصلی جهش اخیر قیمت لونا، رشد سریع حجم واحدهای گردش UST بود. UST هم‌اکنون بزرگ‌ترین استیبل کوین بازار است که پشتوانه‌ای الگوریتمی دارد. UST از نظر ارزش بازار با ۸٫۲۲۱ میلیارد دلار، در جایگاه چهارم برترین استیبل کوین‌های بازار قرار دارد.

روزهای آینده چه رنگی خواهد بود؟
برخی تحلیلگران بر این باورند که سقوط یک ماه قبل بیت‌کوین ممکن است به شکل‌گیری یک مرحله تثبیت قیمت طولانی‌مدت منجر شود. هم‌بنیان‌گذار پلتفرم معاملاتی دیسنتریدر، انتظار دارد که بازار بیت‌کوین در طول سه ماه اول سال ۲۰۲۲، وارد فاز

دورمزارز ریپل و ترون بیش از ۵ درصد در یک هفته بازدهی داشته‌اند.

اما اتریوم دومین رمزارز بازار هم هفته گذشته را منفی به پایان رسانده است. اتریوم در یک هفته گذشته حدود ۵٫۱ درصد ضرر روی دست صاحبانش گذاشته و در حال حاضر در صرافی‌های رمزارز ایرانی حدود ۱۲۵ میلیون تومان مبادله می‌شود. در صرافی‌های رمزارز خارج از ایران اتریوم حدود سه هزار و ۹۷۰ دلار مبادله می‌شود. اتریوم پیش از آنکه اصلاح جزئی خود را آغاز کند، بالاتر از ۴٫۴۰۰ دلار معامله می‌شد. اکنون خریداران باید موقعیت قیمت را بالای ۴٫۱۵۰ دلار حفظ کنند تا شرایط برای آغاز یک روند صعودی جدید در کوتاه‌مدت فراهم شود. از آن دسته رمزارزهایی که در ماه‌های اخیر به‌عنوان رقبای اتریوم مطرح شده‌اند، می‌شود به سولانا، کاردانو، پولکادات، ترا و آوالانچی اشاره کرد. این پنج رقیب بیت‌کوین رقابت تنگاتنگی دارند؛ سه تای آنها هفته را منفی سپری کردند، ولی ترا اندکی بیش از ۱۱ درصد بازدهی داشت و پولکادات حدود یک درصد مثبت بود.

استارت‌آپ‌ها اساساً مخمل هر نظم کهنه‌وستنی هستند و نباید به این دلیل آنها را کشت!

به مهاجرت‌های بیشتر دامن نزنیم

دنیای امروز سرشار از نوآوری است و روزانه تحولات مختلفی در عرصه‌های گوناگون، خاصه حوزه فناوری، زندگی انسان‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ نوآوری‌هایی که به اعتقاد عده‌ای ابعاد آن در چند قرن اخیر با کل تاریخ بشری برابری می‌کند. به یک معنا نوآوری یعنی تخریب وضع موجود با هدف ایجاد جایگزینی کاراتر، ارزش‌آفرین‌تر و مطلوب‌تر نسبت به گذشته. اغلب، این تخریب جزئی و محدود و بالطبع بهبود ناشی از آن نیز جزئی است، اما نقاط عطفی نیز وجود دارند که در آنها تحولات، انقلابی‌تر و تغییرات بنیادین‌تر است. آنچه در این فضا روی آن اجماع وجود دارد، این است هر ساختنی در ذات خود تخریبی متناسب در پی دارد؛ تخریب همان نوآوری‌های گذشته‌ای که امروز دیگر منسوخ شده‌اند. از این رو به این تخریب مبارک، تخریب خلاق یا Creative Destruction می‌گویند و همین تخریب بوده که زندگی بدوی بشری را به زندگی فناوریانه امروز تبدیل کرده است. در این بین انسان ذاتاً دلبسته وضع موجود است و تحول‌خواهی و نوآوری در انسان‌ها ویژگی کمیابی است. این ویژگی از انسان‌ها به حاکمان و حکومت‌ها نیز تسری پیدا کرده و در این چارچوب دولت‌ها به‌عنوان نهادهای حاکمیت مدرن، همانند اسلاف خود به‌شدت نسبت به نوآوری‌ها و تغییرات حساس و مقاوم‌اند. ترس از پیامدهای ناشناخته نوآوری‌ها و احیاناً تغییرات ساختار قدرت ناشی از آن، شاید جزء دلایل اولیه این مخالفت باشد. در طول تاریخ اما ملت‌هایی که به هر دلیل رویه‌های سرکوبگرانه نسبت به نوآوری داشتند، لاجرم یا به وسیله ملت‌های نوآورتر نابود شدند یا به‌شدت ضعیف و مورد بهره‌کشی قرار گرفتند.

با این مقدمه کوتاه به موضوع اصلی یادداشت که نقد جمله بسیار کوتاه، اما ویرانگر نامه رئیس محترم دفتر رئیس‌جمهور به معاون حقوقی رئیس‌جمهور است، می‌پردازیم. جناب آقای اسماعیلی در نامه مورخ سوم آذر ۱۴۰۰ با اشاره به دستور رئیس‌جمهور در جلسه هیئت دولت مورخ ۲۳ آبان به دو نکته اشاره کرده‌اند که جمله دوم به این شرح است: «از ورود استارت‌آپ‌ها به عرصه‌هایی که اختلال در نظام اقتصادی، ارزی و پولی کشور ایجاد می‌کنند، جلوگیری کنید.» این جمله با برداشت‌های مختلفی که از آن می‌شود کرد و عملکرد دستگاه‌های دولتی و نظارتی نشان داده که معمولاً سخت‌ترین و محدودسازترین برداشت‌ها را باید انتظار داشته باشیم،

امیرعباس امامی
مدیرعامل کارچین

@emami_aa

به زندگی فناوریانه امروز تبدیل کرده است. در این بین انسان ذاتاً دلبسته وضع موجود است و تحول‌خواهی و نوآوری در انسان‌ها ویژگی کمیابی است. این ویژگی از انسان‌ها به حاکمان و حکومت‌ها نیز تسری پیدا کرده و در این چارچوب دولت‌ها به‌عنوان نهادهای حاکمیت مدرن، همانند اسلاف خود به‌شدت نسبت به نوآوری‌ها و تغییرات حساس و مقاوم‌اند. ترس از پیامدهای ناشناخته نوآوری‌ها و احیاناً تغییرات ساختار قدرت ناشی از آن، شاید جزء دلایل اولیه این مخالفت باشد. در طول تاریخ اما ملت‌هایی که به هر دلیل رویه‌های سرکوبگرانه نسبت به نوآوری داشتند، لاجرم یا به وسیله ملت‌های نوآورتر نابود شدند یا به‌شدت ضعیف و مورد بهره‌کشی قرار گرفتند.

با این مقدمه کوتاه به موضوع اصلی یادداشت که نقد جمله بسیار کوتاه، اما ویرانگر نامه رئیس محترم دفتر رئیس‌جمهور به معاون حقوقی رئیس‌جمهور است، می‌پردازیم. جناب آقای اسماعیلی در نامه مورخ سوم آذر ۱۴۰۰ با اشاره به دستور رئیس‌جمهور در جلسه هیئت دولت مورخ ۲۳ آبان به دو نکته اشاره کرده‌اند که جمله دوم به این شرح است: «از ورود استارت‌آپ‌ها به عرصه‌هایی که اختلال در نظام اقتصادی، ارزی و پولی کشور ایجاد می‌کنند، جلوگیری کنید.» این جمله با برداشت‌های مختلفی که از آن می‌شود کرد و عملکرد دستگاه‌های دولتی و نظارتی نشان داده که معمولاً سخت‌ترین و محدودسازترین برداشت‌ها را باید انتظار داشته باشیم،

بنابراین روی کاغذ می‌تواند حتی نابودکننده کل فضای نوآوری کشور باشد! این توجیه که منظور از این جمله چه و چه‌ها بوده است هم راهگشا نیست. جمله برای آنها که چوب برخورد دست‌شان گرفته‌اند، اتفاقاً خیلی هم صراحت دارد! واقعیت این است که اساساً فعالیت استارت‌آپ‌ها به‌عنوان موجودیت‌هایی که با هدف «تخریب خلاق» در فضای اقتصادی ایجاد شده‌اند، حتماً اختلال در نظم موجود است. کدام استارت‌آپ در جهان وجود دارد که ذاتاً مخمل نظام اقتصادی فعلی نباشد. تاکسی‌های اینترنتی مخمل نظام و نظم سنتی حمل‌ونقل بوده و هستند. فین‌تک‌ها مخمل نظام موجود مالی و پولی و بیمه‌ای هستند. فروشگاه‌های اینترنتی، اختلال در نظام موجود فروش و ارسال کالاها به‌شمار می‌روند. شبکه‌های اجتماعی نظام اطلاع‌رسانی سنتی را مخمل کرده‌اند. پیام‌رسان‌ها مخمل کننده نظام مخابراتی هستند. آموزش مجازی اختلال در نظام آموزش سنتی است. پزشکی از راه دور، مخمل نظام پزشکی رایج است. بلاکچین و رمزارزها اختلال در نظام مالی و پولی و ارزی جهانی هستند. به این سیاهه می‌توان همچنان اضافه کرد. اما آیا دنیا به دلیل این اختلال، از ورود نوآوران به این عرصه‌ها جلوگیری کرده است؟ پاسخ یک نه بزرگ است.

در مقابل آیا دغدغه‌های حاکمیت بلامحل است؟ بعضاً خیر! اما راهکار، نه اقدامات سلبی منفعلانه، بلکه ایجاد چارچوب‌های بالغانه نظارتی پسینی با رویکردی توسعه‌محور و استفاده از ظرفیت‌های خودتنظیم‌گرانه نوآوران و بهره‌گیری از فضاهای آزمون و راهکارهای این‌چنینی است؛ راهکارهایی که حتی نیازی به اختراع هم ندارند، فقط کافی است از تجربیات جهانی درس گرفته شود. امروز نه اروپا و آمریکا که همین همسایه جنوبی‌مان، امارات متحده عربی، بهشت کارآفرینان و استعداد‌های جوان ایرانی شده است؛ ترکیه با آن وضع بحرانی، فضای مناسب‌تری از ایران برای کارآفرینی دارد؛ به‌زودی عربستان و عمان و قطر نیز پر خواهند شد از کارآفرینان جوان ایرانی، کما اینکه این فرایند شروع شده است!

آقای دولت، راهکارهای سلبی و دستورات این‌چنینی خنجر ناآگاهانه‌کشنده‌ای بر پیکر نحیف فضای کارآفرینی کشور است؛ پیکری که با فشارهای تحریمی خارجی و وضعیت نابسامان اقتصادی داخلی و خلق روزانه موانع ناامیدکننده‌ای نظیر قطعی اینترنت و طرح صیانت و احکام قضایی آنچنانی، از قضا در سال پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها! بیش از پیش ضعیف شده است. آخرین میخ این تابوت نباشید.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سوال اول

وال استریت

چطور با رمزارزها مواجه شده است؟

درس‌هایی از یک اقتصاد قدرتمند برای رگولاتوری صنعت کریپتو

نظارت می‌کند و بورس‌های سهام بزرگ نیز سازمان خودرگولاتوری هستند.

خودرگولاتوری و باید‌هایش

سازمان خودرگولاتوری در بخش رمزارز می‌تواند دست‌کم مسئول بخشی از تخلفات باشد و کلاهبرداری‌های جدی به سازمان‌هایی مثل کمسیون بورس و اوراق بهادار ارجاع شوند. به‌عنوان مثال سازمان خودرگولاتوری می‌تواند حکم بدهد که توکن تازه منتشرشده‌ای باید به‌عنوان اوراق بهادار، کالا یا مقوله دیگری طبقه‌بندی شود. طرفداران این ایده می‌گویند این اقدام به شرکت‌ها کمک زیادی می‌کند تا بدون ترس از اینکه چند سال بعد مشمول اعمال قانون شوند، توکن جدید منتشر کنند. سازمان خودرگولاتوری همچنین می‌تواند کارهای ساده روزمره‌ای مثل تعیین قوانین شفاف‌سازی محصول یا استانداردهای حاکم بر نحوه مدیریت داده‌های مشتریان را انجام دهد. کمسیون بورس و اوراق بهادار و سایر سازمان‌های دولتی بر سازمان خودرگولاتوری نظارت خواهند کرد و اگر مخالف تصمیمات این سازمان باشند، حرف آخر را خواهند زد.

سازمان‌های خودرگولاتوری تثبیت‌شده مثل سازمان تنظیم مقررات صنعت مالی به‌دلیل اعمال قانون ضعیف که به‌جای عموم مردم به نفع اعضای این سازمان‌ها بوده، مورد انتقاد قرار گرفته‌اند و برخی منتقدان آنها را با کارتل‌ها مقایسه می‌کنند. برخی افراد بدبین به رمزارز نیز می‌گویند سازمان خودرگولاتوری نمی‌تواند به‌درستی به مسئله‌ای رسیدگی کند که آنها آن را بزرگ‌ترین مسئله این صنعت می‌دانند؛ این مسئله کلاهبرداری و تخلفات قانونی سنگینی هستند که نهادهای ناظر قدرتمندی مثل کمسیون بورس و اوراق بهادار و کمسیون معاملات آتی کالای ایالات متحده در آنها تخصص دارند. همین امسال کمسیون بورس و اوراق بهادار، کوین‌بیس را در مورد یک محصول پیشنهادی تهدید به شکایت کرده، چند رگولاتور ایالتی شرکت‌های رمزارز را به اتهام فروش اوراق بهادار پذیرش‌نشده تحت پیگرد قرار داده‌اند و کمسیون معاملات آتی کالا ترتر را به دلیل دروغ‌گفتن درباره دارایی‌های پشتوانه این استیبل‌کوین جریمه کرده است. «آندرو پارک»، تحلیلگر سیاست‌گذاری گروه حامی سرمایه‌گذاران Americans for Financial Reform، به استیبل‌کوین‌ها و سایر محصولات رمزارز اشاره می‌کند که شباهت‌هایی با سیستم مالی متعارف دارند، اما از رگولیشن‌های یکسانی پیروی نمی‌کنند و می‌گویند: «این صنعت به حدودمرزهای روشن و احتمالاً تغییرات ساختاری نیاز دارد. اگر سرقت مسلحانه‌ای در جریان باشد، سازمان خودرگولاتوری نمی‌تواند مداخله‌ای بکند، بلکه حداکثر می‌تواند برای خودروی فرار سارقان قبض جریمه صادر کند.»

پاییز امسال صنعت رمزارز در آمریکا ناگهان خود را هدف لشکری از رگولاتورهای ایالتی و فدرال دید و با میلیون‌ها دلار جریمه، تهدید شکایت قانونی و هشدارهایی در مورد تصویب قوانین جدید مواجه شد. مدیران ارشد صنعت رمزارز می‌گویند به‌ویژه در حوزه‌هایی که روشن نیست مشمول کدام قوانین می‌شوند، اجرای قوانین ناگهانی و رگباری که گاهی با یکدیگر هم‌پوشانی هم دارند، می‌تواند نوآوری را سرکوب کند. راه‌حل‌شان چیست؟ می‌گویند اجازه بدهید این صنعت خودش به رگوله‌کردن خودش کمک کند.

صرافی‌های بزرگی مثل کوین‌بیس و جمینای و سرمایه‌گذاران برجسته‌ای مثل اندریسن هورویتز ایده سازمان خودرگولاتوری رمزارز را مطرح کرده‌اند که از نظر آنها برای نظارت بر این صنعت جدید و پیچیده در مورد برخی مسائل مناسب‌تر از سازمان‌های دولتی متعارف است که برای اعمال قوانین قدیمی با سابقه چندهای در این بازار جدید با مشکل مواجه بوده‌اند. حامیان این ایده می‌گویند سازمان خودرگولاتوری رمزارز با استفاده از تخصص و منابع اعضایش می‌تواند در تصمیم‌گیری در مورد قوانین مربوط به محصولات جدید چابک‌تر عمل کند.

سابقه یک نظارت دیگر

«گرگ اکستالیس»، مدیر ارشد تطبیق شرکت سرمایه‌گذاری رمزارزی «مولتی‌کوین کپیتال» می‌گوید: «وقتی رگولاتور با پدیده‌ای جدید روبه‌رو می‌شود، کارش آسان نیست. سؤال این است که چطور می‌توان محیطی ایجاد کرد که در آن زیرساخت رگولاتوری چابک‌تر باشد؟»

خود رگولاتوری سابقه زیادی در وال استریت دارد. سازمان‌های خودرگولاتوری که اعضای خودشان آنها را بنیان‌گذاری و مدیریت می‌کنند، با اختیاری که کنگره و رگولاتورهایی مثل کمسیون بورس و اوراق بهادار به آنها تفویض می‌کنند، قواعد را تعیین می‌کنند، بازرسی انجام می‌دهند و برای اعضا جریمه در نظر می‌گیرند. چند سال بعد از اینکه کنگره کمسیون بورس و اوراق بهادار را به‌عنوان بخشی از برنامه «نیو دیل» (New Deal) رئیس‌جمهور فرانکلین روزولت تشکیل داد، این کمسیون بخشی از کار نظارت بر کارگزاران و شرکت‌های کارگزاری را به سازمان خودرگولاتوری جدیدی به نام «انجمن ملی دلال‌های اوراق بهادار» تفویض کرد. ۸۰ سال بعد و پس از تشکیل چند سازمان مشابه دیگر، حالا سازمان تنظیم مقررات صنعت مالی، جای انجمن ملی دلال‌های اوراق بهادار را گرفته است.

این سازمان با ۳۶۰۰ کارمند، تحت نظارت کمسیون بورس و اوراق بهادار به اعطای مجوز، نظارت و تعیین جریمه برای صدها هزار کارگزار کمک می‌کند. سازمان خودرگولاتوری مشابهی بر کارگزاران بورس کالا

رمزارزها در مسیر قانونی
شدن چه انتخاب‌هایی
دارند

راهی که خودتنظیم‌گری در پیش دارد

حامیان صنعت رمزارز تلاش کرده‌اند سازمان خودرگولاتوری رمزارز تشکیل بدهند، اما این ایده هنوز موافقت قانون‌گذاران را جلب نکرده است. یکی از مدعیان در این زمینه «انجمن بازارهای دارایی دیجیتال» است که اعضای مثل صرافی رمزارزی FTX و شرکت سرمایه‌گذاری Galaxy Digital دارد و منشوری اخلاقی تدوین کرده که اگر به جایگاه سازمان خودرگولاتوری برسد، این منشور می‌تواند زیربنای آن باشد.

بیشتر حامیان تشکیل سازمان خودرگولاتوری قبول دارند که چنین سازمانی به قانون‌کنگره نیاز دارد تا به کمیسیون بورس و اوراق بهادار، کمیسیون معاملات آتی کالا یا سایر رگولاتورها اجازه بدهد که این سازمان را ثبت کنند و بخشی از اختیارات‌شان را به آن تفویض کنند.

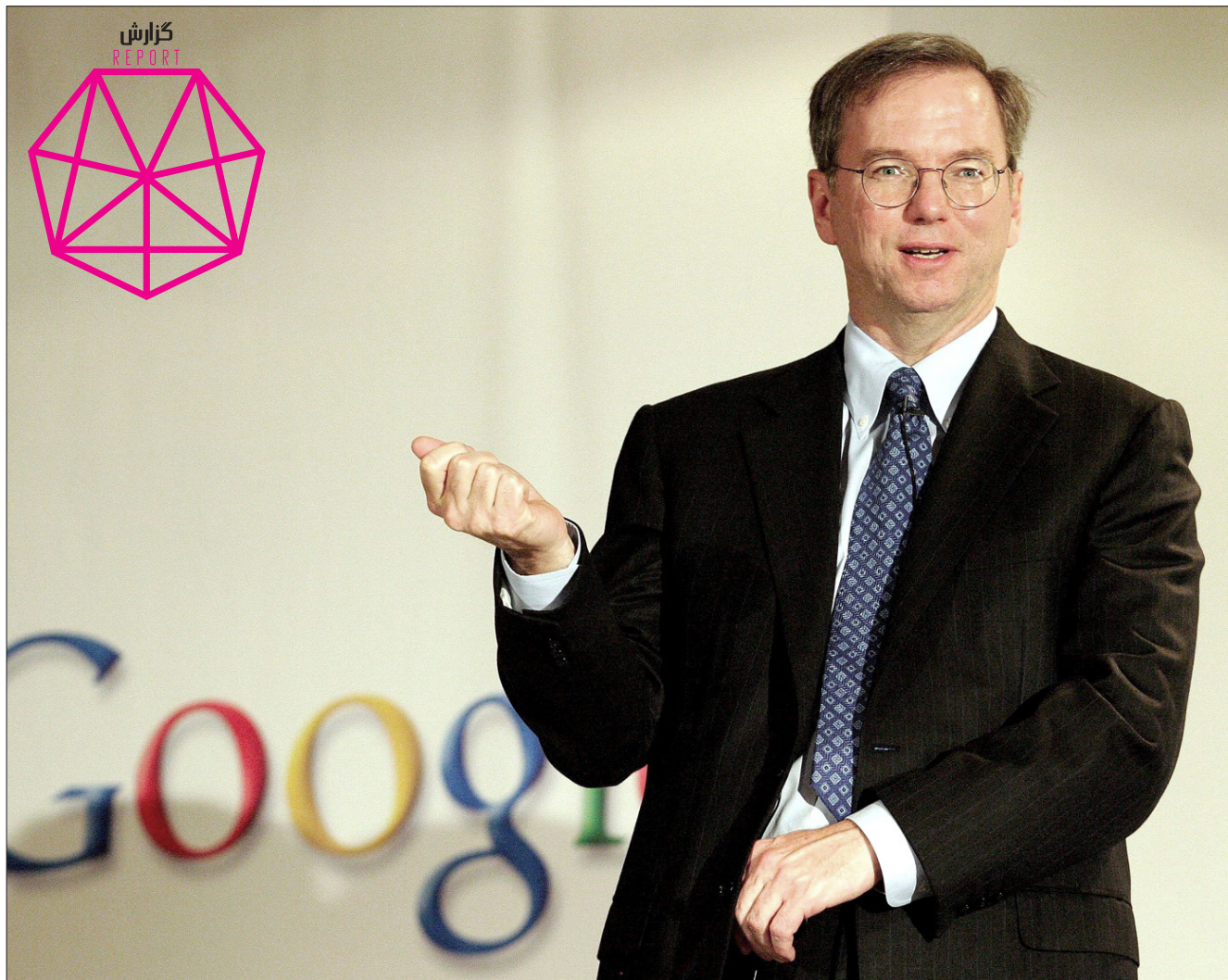
هرچند تصویب چنین قانونی احتمالاً چندین سال طول می‌کشد، اما سناتورهایی مانند «سینتیا لومیس»، سناتور جمهوری خواه ایالت وایومینگ گفته‌اند که قصد دارند قانون رمزارزی جامعی تهیه کنند که فرصتی در اختیار حامیان سازمان خودرگولاتوری قرار بدهد تا برنامه‌شان را عملی کنند.

«میشل باند»، مدیرعامل انجمن بازارهای دارایی دیجیتال می‌گوید: «اگر بتوانیم نشان بدهیم که سازمان‌های خودرگولاتوری در واقع رگولیشن و ثبت را با نظارت کمیسیون بورس و اوراق بهادار و کمیسیون معاملات آتی کالا افزایش خواهند داد، حمایت سازمان‌های دولتی جلب خواهد شد و همچنین فرصتی برای این صنعت فراهم می‌شود تا نقش فعالی در تصمیم‌گیری‌ها داشته باشد.»

مدیران ارشد صنعت رمزارز پیشنهاد می‌دهند که در نظارت بر این صنعت نقش داشته باشند؛ هرچند محقق شدن خودرگولاتوری سال‌ها طول خواهد کشید، اما به نظر می‌رسد برخی قانون‌گذاران از این ایده استقبال کنند.

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

اشمیت در لینک!

چین لینک یکی از پروژه‌های داغ بازار رمزارزها، مدیرعامل سابق گوگل را به تیم خود اضافه کرده است

مدیرعامل سابق گوگل و یکی از بنیان‌گذاران این موتور جست‌وجوی اینترنتی نقش پررنگ‌تری نسبت به گذشته در دنیای رمزارزها بر عهده گرفته است. خبر کوتاه این بود که ارائه‌دهنده زیرساخت اوراکل و یکی از رمزارزهای بالای بازار کریپتو، یعنی چین لینک، با «اریک اشمیت»، مدیرعامل سابق گوگل، به‌عنوان مشاور استراتژیک قرارداد امضا کرده است. قرار است اشمیت در آزمایشگاه چین لینک به این پروژه بلاکچینی کمک کند؛ پروژه‌ای که او علاقه ویژه‌ای به آن دارد و احتمال همکاری‌های بیشتر آن با گوگل هم مطرح شده است.

شبکه چین لینک، فیدهای داده اوراکل را ایمن می‌کند که مسئول راه‌اندازی و ایمن‌سازی بیش از ۸۰ میلیارد دلار ارزش قفل شده در چندین بلاکچین هستند. «سرگئی لافون»، یکی از بنیان‌گذاران چین لینک، در بیانیه‌ای درباره این همکاری گفته است: «تجربه و بینش اریک اشمیت در مورد ساخت پلتفرم‌های نرم‌افزاری جهانی برای نوآوری نسل بعدی بسیار ارزشمند خواهد بود؛ زیرا ما به توسعه‌دهندگان و مؤسسات کمک می‌کنیم عصر جدیدی از عدالت و شفافیت اقتصادی را آغاز کنند.»

اوراکل بلاکچین برای عملکرد بسیاری از قراردادهای هوشمند حیاتی است، به‌ویژه زمانی که آنها به دسترسی به داده‌ها و سیستم‌های خارج از زنجیره نیاز دارند. چین لینک چنین داده‌هایی را از دنیای واقعی جمع‌آوری می‌کند و آنها را در اختیار منطق موجود در قراردادهای هوشمند مبتنی بر بلاکچین قرار می‌دهد.

به‌عنوان مثال، طبق یک پست وبلاگی که در اوایل سال جاری توسط بخش ابری گوگل منتشر شد، همکاری چین لینک با برنامه مجموعه داده‌های عمومی گوگل کلود به داده‌های آب‌وهوا اجازه می‌دهد مستقیماً در بازارهای مالی در حال ظهور در وب ۳/۰ قابل دسترس باشند. برای نمونه داده‌های یک پایگاه داده مرتبط با آب‌وهوا که توسط اداره ملی اقیانوسی و جوی آمریکا گردآوری شده‌اند، می‌تواند اعداد و ارقام بیمه قرارداد هوشمند محصولات کشاورزی را مشخص کند!

به عبارتی دیگر چین لینک از محدود پروژه‌های بلاکچینی است که ارتباط جهان بیرون با داده‌های بلاکچینی را میسر خواهد کرد. این همان چیزی است که اشمیت قبلاً گفته نیاز این فناوری جدید است. او در اظهارنظری گفته است:

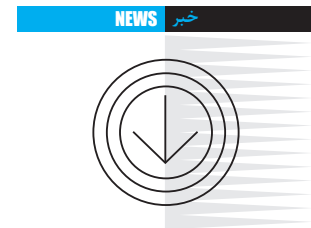
«راه‌اندازی بلاکچین و قراردادهای هوشمند پتانسیل فوق‌العاده‌ای را برای ساخت مدل‌های کسب‌وکار جدید نشان داده است، اما مشخص شده که یکی از بزرگ‌ترین مزیت‌های بلاکچین - عدم ارتباط با دنیای خارج از خودش - بزرگ‌ترین چالش آن نیز هست.»

رمزارز چین لینک با نماد لینک و حجم بازار ۹ میلیارد دلاری جزء ۲۰ رمزارز برتر بازار محسوب می‌شود و در دو سال گذشته رشد خیره‌کننده‌ای را تجربه کرده است.

یکی از نمایندگان آزمایشگاه‌های چین لینک گفته که انتصاب اشمیت با کار قبلی او در گوگل ارتباطی ندارد.

اشمیت از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۱ به‌عنوان مدیرعامل گوگل کار کرده و محصولاتی را ساخته که اکنون جزء محبوب‌ترین اپلیکیشن‌های وب ۲/۰ هستند. محصولاتی چون جی‌میل، نقشه‌های گوگل، کروم و... که روی هم رفته سالانه چیزی حدود ۱۸۰ میلیارد دلار درآمد نصیب گوگل می‌کنند.

او همچنین بعد از خروج از گوگل و در سال ۲۰۱۷، صندوق سرمایه‌گذاری اشمیت فیوچرز را تأسیس کرده که بیشتر روی پروژه‌های مرتبط با منافع عمومی و محیط زیستی سرمایه‌گذاری می‌کند.

انتصابات جدید در وزارت ارتباطات

وزیر ارتباطات، حسن سالاریه و امیر محمدزاده لاجوردی به سمت‌های «معاونت وزیر و ریاست سازمان فضایی ایران» و «نماینده ویژه وزیر در حوزه امنیت فاوا» منصوب کرد.

انتصاب معاون امور بانکی و بیمه

وزیر امور اقتصادی و دارایی طی حکمی سید عباس حسینی را به سمت معاونت امور بانکی، بیمه و شرکت‌های دولتی این وزارتخانه منصوب کرد.

ساتوشی کیست؟

کریگ رایت، برنامه‌نویس استرالیایی که ادعا کرده بود ساتوشی ناکاموتو است، در دادگاه آمریکایی پیروز شد و ثابت کرد دیوید کلیمن شراکتی با او نداشته است. حالا او باید ثابت کند ناکاموتو است.

پیوستن بانک تجارت به پل

به گفته نایب‌رئیس هیئت‌مدیره بانک تجارت، این بانک به‌زودی جهت ارائه خدمات مطلوب به مشتریان به سامانه پل ملحق می‌شود.

شماره صفر
۱۴۰۰ آذر
سال اول

رادین: از رمزنگاری و

کلیدگذاری تا رمزارزها

گفت‌وگو با میثم رجبی، مدیرعامل شرکت رادین که اخیراً با چند محصول وارد حوزه رمزارزها شده است

حوزه بلاکچین انجام داده و به این نتیجه رسیده است که دو محصول در این حوزه امکان فروش و توسعه سریع‌تری در بازار ایران دارند. اینها دو محصول مشتق از فناوری‌های تولید HSM در رادین هستند؛ یکی از آنها کیف پول سخت‌افزاری است که یک پروژه سه‌بخشی است و در سه فاز انجام می‌گیرد. طبق صحبت‌های میثم رجبی، محصول فاز اول به نسخه بتا رسیده و آزمایش شده است. نسخه آلفا احتمالاً در اسفندماه ۱۴۰۰ نهایی می‌شود و از اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۱ محصول نهایی با اسم «waleto» به بازار ارائه می‌شود.

او درباره این کیف پول سخت‌افزاری این‌طور توضیح می‌دهد: «ولتویک کیف پول سرد یا کیف پول سخت‌افزاری است. افراد می‌توانند کلید یا Master Key رمزارزها و کیف پول‌های خود را در آن نگهداری کنند. در فاز اول، این کیف پول به سایر کیف پول‌های رایج دنیا متصل می‌شود و تعدادی رمزارز را پشتیبانی می‌کند. در فاز دوم یک کیف پول نرم‌افزاری در کنار این کیف پول سرد می‌نشیند که آن نیز هم‌اکنون سافت‌لانچ شده و از لحاظ مراحل اجرایی، جلوتر از کیف پول سخت‌افزاری است. کیف پول نرم‌افزاری به صرافی‌های داخلی متصل می‌شود و عملیات خریدوفروش را انجام می‌دهد. فاز سوم این است که کیف پول نرم‌افزاری به صرافی رادین اتصال یابد و رادین یک صرافی مجازی رمزارز داشته باشد. فازهای اول و دوم به محصول اولیه رسیده‌اند و در مراحل آزمایش هستند. احتمالاً این محصولات در ابتدای سال آینده به بازار می‌رسند.»

پس از گذشت ۱۴ سال از تأسیس شرکت «نوین تلکام» و ۱۰ سال از آغاز به کار شرکت «حصین ایمن»، این دو شرکت در سال ۱۳۹۷ با یکدیگر ادغام شدند و شرکت رادین تأسیس شد. همزمان با شکل‌گیری ایده ادغام این دو مجموعه، تیم تحقیق و توسعه‌ای در شرکت جدید، ایجاد شد که هدف از تشکیل آن توسعه محصولات و راهکارها در حوزه‌های جدید فنی و کسب‌وکاری در صنایع بانکی و تلکام و ورود به صنایع دیگر بود. اکنون که بیش از سه سال از تأسیس رادین می‌گذرد، این شرکت به حوزه‌های جدیدی از جمله رمزارز، کلود و نتو بانک وارد شده است. یکی از اهداف اصلی رادین در این سال‌ها فعالیت در حوزه امنیت بوده و یکی از دلایل ورودشان به حوزه رمزارزها نیز همین موضوع است؛ اینکه فناوری رمزارزها به فناوری‌های امنیتی شباهت زیادی دارد و دائماً با رمزنگاری، رمزگشایی و کلیدگذاری در ارتباط هستند؛ در نتیجه در این حوزه کیف پول سخت‌افزاری را راه‌اندازی کرده‌اند و در پی ایجاد صرافی در این حوزه هستند. در گفت‌وگویی که با میثم رجبی، مدیرعامل رادین داشتیم، او از تولید یک ماینر ایرانی نیز خبر داد که نسخه اولیه آن بیرون آمده است و پیش‌بینی می‌کنند در سال آینده فروش آن را آغاز کنند. در ادامه گفت‌وگوی ما با میثم رجبی، مدیرعامل رادین را بخوانید.

شروع فعالیت در حوزه رمزارزها

رادین اخیراً آنالیز و تحقیق و توسعه زیادی روی محصولات

عکس: نسیم اعتمادی

راه‌اندازی صرافی رمزارز

رجبی درباره علت حرکت به سمت بازار رمزارز و راه‌اندازی صرافی رمزارز می‌گوید افرادی که به خرید رمزارزها اقدام می‌کنند، شامل اقشار مختلفی هستند: «عده‌ای از آنها کاربران حرفه‌ای به‌شمار می‌روند که روزانه و هفتگی خریدوفروش انجام می‌دهند که خود آنها دو دسته هستند، ولی عمدتاً مبالغ سرمایه‌ای که به بازار برده‌اند، کوچک است و دغدغه نگهداری رمزارز هنوز برایشان پررنگ نشده؛ ولی به‌مرور که رشد درآمدی خوبی داشته باشند، به گونه دوم شیفت می‌کنند که معامله‌گرانی هستند که حتماً به کیف پول سخت‌افزاری نیاز دارند. بخش دوم بازار کسانی هستند که مبالغ مازاد سرمایه‌های خود را در بازار رمزارزها سرمایه‌گذاری کرده‌اند، ولی چندان بر بازار مسلط نیستند، همین‌ها هم در دو دسته جای می‌گیرند؛ کسانی که دارایی‌شان بزرگ باشد به کیف پول سخت‌افزاری نیاز دارند، ولی کسانی که با دارایی کوچک فقط برای آزمایش آمده‌اند نیازی به آن ندارند. ما روی بخش چهارده درصدی افرادی متمرکز شده‌ایم که اولاً دانش کافی از فضای رمزارز ندارند و کیف پول‌های استاندارد دنیا مثل بایننس برایشان پیچیدگی زیادی دارد. استفاده از بایننس مهارت و دانش بیشتری می‌خواهد، ولی کیف پول ولتو از لحاظ تجربه کاربری بسیار ساده است و برای کاربری طراحی شده که دانش کمی از بازار رمزارزها دارد و احتمالاً مبالغ زیادی را وارد بازار کرده و حتماً باید یک کیف پول سخت‌افزاری داشته باشد تا دارایی او به‌راحتی از دست نرود. این فاز یکی از کارهای ماست. در فاز دوم به سمت کیف پول نرم‌افزاری می‌رویم و کاربران دیگری را هدف قرار داده‌ایم. مدل درآمدی ما مربوط به اختلاف قیمت رمزارزها در محیط صرافی است؛ یعنی ما با ورود به تأسیس صرافی، زنجیره ارزش خودمان را تکمیل می‌کنیم. در این مورد با صرافی‌های مختلفی کار خواهیم کرد، ولی به خاطر سود خوبی که در صرافی‌ها وجود دارد برای ما هم انگیزه ایجاد شده که در فاز سوم، خودمان صرافی داشته باشیم.»

تولید ماینر ایرانی

مدیرعامل رادین در مورد علت حرکت از فضای راهکارهای امنیتی به سمت بازار رمزارزها می‌گوید که فناوری رمزارز به فناوری‌های امنیتی شباهت زیادی دارد؛ چراکه دائم با رمزنگاری، رمزگشایی و کلیدگذاری مرتبط می‌شود.

تحولات اساسی در بازار کریپتوکارنسی

با هشت پروژه بایننس لبز آشنا شوید

در یک بازه زمانی هشت هفته‌ای، پیش بروند. طی این هشت هفته، اعضای تیم‌هایی که درگیر پروژه‌های مختلف هستند، از اکوسیستم بایننس لبز بهره می‌گیرند و تلاش می‌کنند پروژه خود را به موفقیت نزدیک کنند. خدماتی مانند روابط عمومی، بازاریابی و مشاوره تأمین مالی از جمله اموری است که از طریق بایننس لبز پیگیری می‌شود تا پروژه‌ها به سرانجام برسند. به علاوه مربیان در بایننس لبز از طریق آموزش و مشاوره تلاش می‌کنند فرصتی را برای پیشبرد پروژه فراهم آورند. در نهایت مسئولان پروژه‌ها، محصول نهایی را ارائه می‌دهند تا شرکا و سرمایه‌گذاران شان به‌صورت دقیق مشخص شوند. در حال حاضر ۹ پروژه در بایننس لبز برای پرورش ایده و تبدیل شدن به واقعیت اقدام کرده‌اند و در دوره سوم یا همان فصل سوم بایننس لبز شرکت کرده‌اند. این ۹ پروژه از این قرارند:

برد (Bird): این پلتفرم به توسعه‌دهندگان بلاکچین کمک می‌کند به تجزیه و تحلیل بر بستر بلاکچین از مسیر نوآوری دسترسی پیدا کنند.

ریدیوس (Raydius): پلتفرمی است که تلاش دارد خدماتش را در اکوسیستم متصل به بلاکچین در اختیار کاربران بگذارد.

گات نتورک (GAT Network): شبکه بازی که در آن بازی‌های مختلف به یکدیگر متصل می‌شوند. این شبکه در آلمان راه‌اندازی شده و عمده تمرکز آن بر رابطه و اتصال بازی‌هاست.

مینت کلاب (Mint Club): پلتفرمی برای توکن‌های هوشمند است که در آن نیاز به کدگذاری از بین می‌رود.

کپی‌کت فایننس (Copycat Finance): پلتفرم مخصوص تجارت و استخراج رمزارز است که فرصت تجارت را برای کاربران فراهم می‌آورد.

اسکای آرک استودیو (SkyArk Studio): یک استودیوی بازی مبتنی بر بلاکچین است که در سنگاپور راه‌اندازی شده و اکنون بایننس لبز تلاش دارد آن را به ثمر برساند.

وامبت (Wombat): نام این پروژه الهام گرفته از یک پستاندار استرالیایی است. این پروژه بناسبت بستری کارآمد و چندمنظوره برای امور مالی غیرمتمرکز و استیبل کوین فراهم کند.

همه این پروژه‌ها در دوره بایننس لبز شرکت کرده‌اند تا در پایان بتوانند به شرکا و سرمایه‌گذارانی برای شتاب‌دهی و پیشبرد کارشان دست پیدا کنند. ثبت نام برای دوره یا فصل چهارم پرورش ایده و تبدیل آن به حقیقت در بایننس لبز در ماه مارس ۲۰۲۲ آغاز می‌شود.

بایننس لبز با سرمایه‌گذاری روی این پروژه‌ها به توسعه فناوری بلاکچین و ایجاد تحولات اساسی در عرصه فناوری کمک می‌کند.

سرمایه‌گذاری و فعالیت در عرصه فناوری‌های جدید نظیر بلاکچین جزء اموری است که این روزها شرکت‌های بسیاری در آن فعالیت دارند. به‌ویژه با خیزش بازار رمزارزها، فناوری بلاکچین و توسعه آن اهمیتی دوچندان پیدا کرده است. بایننس لبز (Binance Labs) یکی از شرکت‌هایی است که روی فناوری‌ها و استارت‌آپ‌های جدید سرمایه‌گذاری می‌کند و تأمین مالی پروژه‌ها در این زمینه را بر عهده می‌گیرد. البته جان بخشیدن به ایده‌ها و رساندن آنها به مرحله‌ای که بتوانند رشد کنند و مشکلاتی را در صنایع از میان بردارند، کار ساده‌ای نیست. پرورش ایده و تبدیل آن به واقعیت که در زبان انگلیسی از آن با عنوان Incubation یاد می‌شود، امری دشوار است که گاهی به راهنمایی نیاز دارد. این همان کاری است که بایننس لبز انجام داده و اکنون در مسیرش قرار دارد.

پرورش دهندگان در بایننس لبز

بایننس لبز طی سه سال گذشته تلاش کرده در ۲۵ کشور از پنج قاره جهان به کارآفرینانی دسترسی پیدا کند که روی پروژه‌های حوزه بلاکچین فعالیت دارند. هدف اصلی هم بهبود فناوری‌های موجود در عرصه خدمات مالی از جمله رمزارزها بوده است. البته تحقق آینده بهتر در فناوری بلاکچین، نیازمند سرمایه‌گذاری و پرورش ایده‌های جدید است. این همان اقدامی است که بایننس لبز در دستور کار خود قرار داده و تلاش کرده روی پروژه‌هایی سرمایه‌گذاری کند که در آنها ایده‌های جدید به ثمر می‌رسند. در واقع بایننس لبز تلاش کرده به کارآفرین‌ها و ایده‌پردازان در مسیر پرورش ایده جدید کمک کند و در عین حال بار دغدغه مالی را هم از دوش آنها بردارد.

فصل سوم برای پرورش ایده‌پردازان

برنامه‌ای که بایننس لبز پیگیری می‌کند، در حقیقت برنامه پرورش ایده و تبدیل آن به واقعیت است که تاکنون دو دوره از آن در قالب دو فصل برگزار شده است. در دو دوره قبلی، از موفق‌ترین کسب‌وکارها حمایت شده است. شبکه «پلی‌گان» (Polygon) که در حوزه اتریوم فعالیت دارد و راهکارهایی در ارتباط با این رمزارز ارائه می‌دهد و همچنین «دیون آنالیتیکس» (Dune Analytics) که تحلیل‌هایی در حوزه اتریوم ارائه می‌دهد، جزء پروژه‌هایی هستند که در فصل‌های گذشته در بایننس لبز راه‌اندازی شده‌اند. «بیل چین»، رئیس کل بایننس لبز می‌گوید با این پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری روی آنها، تلاش دارد بازیگران کلیدی در آینده صنعت مالی، راهی برای توسعه پیدا کنند و استعدادها در این مسیر شکوفا شوند.

نگاهی عمیق‌تر به برنامه پرورش ایده

پروژه‌هایی که از طریق بایننس لبز برای پرورش و تبدیل به واقعیت، ارائه می‌شوند، باید

که به یک کسب‌وکار بزرگ یا اینترنت‌پرایز خدمت‌رسانی کند. آن زمان است که تأمین امنیت، کلیدگذاری، سرویس‌های داده، آنالیز داده، نگهداری داده و... مورد انتظار خواهند بود. اینها ابزارهای اینترنت‌پرایز هستند. استراتژی ما حرکت به سمت لایه PaaS بود.» رادین در حال حاضر با دو مجموعه ارائه‌دهنده سرویس کلود در حال شراکت است که یکی از آنها ابرآروان و دیگری کنسرسیوم ایرانسل-آسیانتک است. همکاری رادین با ابرآروان در مرحله جلوتری قرار دارد و اکنون محصول پایلوت شده دارند و با ایرانسل-آسیانتک در حال نهایی کردن توافق هستند. رجبی توضیح می‌دهد: «یکسری محصولات این حوزه مربوط به داده و هوش مصنوعی می‌شوند. ویژگی حوزه‌های داده و هوش مصنوعی این است که محصولات آن حوزه را نمی‌توان در خلأ توسعه داد، بلکه همیشه باید در خدمت بهینه‌سازی دیگر کسب‌وکارها باشد. محصول ما باید زیر بار داده واقعی قرار گیرد و الگوریتم‌هایمان را تقویت کنیم. برای این منظور با چند مجموعه تفاهم‌نامه نوشتیم که یکی از آنها بانک مسکن است که برخی محصولات ما را آزمایش می‌کند. یک مجموعه هم در حوزه بایوفناوری با ما در زمینه پیش‌بینی ترکیب متریال‌ها آزمایش‌هایی انجام می‌دهد.»

اولین محصول نئوبانک رادین

میثم رجبی اشاره‌ای هم به شیفت پارادایمی می‌کند که در حوزه بانکداری الکترونیکی کشور شاهد آن هستیم: «اکنون به تدریج محصولاتی از جنس اومنی چنل در صنعت بانکداری کشور در حال شکل‌گیری است. اینها یکسری low-code platform هستند که قابلیت تغییر سریع به بانک‌ها را ارائه می‌دهند. در حال حاضر تنها اومنی چنل موجود در کشور که به مرحله اجرایی رسیده، محصول توسعه داده‌شده در شرکت رادین است. بازیگران این عرصه به‌مرور استراتژی‌های خود را تغییر می‌دهند. دوم اینکه فضای بانکی به سمت سبک‌های نوین بانکداری می‌رود. با تولد و قدرت‌گرفتن نسل زد، نئوبانک و پلتفرم‌های اوپن‌پی‌ای به منصفه ظهور می‌رسند و آینده را رقم می‌زنند.

ما به این سمت نیز جهت‌گیری کرده‌ایم و اولین محصول نئوبانک ما به مشتری تحویل داده شده است. البته خود شرکت رادین در پی راه‌اندازی نئوبانک نیست، بلکه فقط یک تأمین‌کننده است که محصول خود را به بانکی واگذار می‌کند که می‌خواهد نئوبانک داشته باشد. ما محصول اولیه را همراه با منابع آن واگذار کرده‌ایم که به‌زودی این نئوبانک راه‌اندازی می‌شود. پیش‌بینی می‌کنیم مجموعه‌ای که محصول را از ما تحویل گرفته تا پایان ۱۴۰۰ با همکاری یکی از بانک‌ها، محصول نئوبانک را در اختیار عموم قرار دهد.»

برنامه‌های رادین تا پایان ۱۴۰۰

کانون تمرکز شرکت رادین تا انتهای سال ۱۴۰۰ در بخش توسعه محصولات، حرکت به سمت فضای کلود خواهد بود: «ما یکسری محصولات را از قبل در شرکت داشتیم که خدمات BYB ارائه می‌دادند و اکنون می‌خواهیم همان محصولات روی کلود قرار گیرند. چهار محصول در حوزه امنیت را به فضای کلود می‌فرستیم؛ Cloud DBE، Cloud HSM، PKI، Cloud KMS و سامانه‌های Cloud که چهار محصول آماده هستند و باید حتماً روی کلود قرار بگیرند.»

در حوزه تحلیل داده نیز توجه اصلی رادین معطوف به Fraud Management، ETL و Supply Chain Prediction خواهد بود که هر سه محصول باید روی بستر کلود قرار بگیرند.

این دانش در فضای امنیت نیز کاربرد فراوانی دارد. در بازار امنیت ایران دو حوزه اصلی وجود دارد؛ اول آزمایش نفوذ، راهکارهای نرم‌افزاری و سایر خدمات؛ دوم تأمین و تولید سخت‌افزار. تمرکز شرکت «حصین ایمن» که بعداً در یک ادغام به «رادین» تبدیل شد، بر دانش رمزنگاری و کلیدگذاری بود که نزدیکی زیادی به رمزارزها دارد و به همین دلیل تیم بلاکچین رادین شکل گرفت و اکنون فرایند تحقیق و توسعه دومین محصول خود را به اتمام رسانده است. رجبی در ادامه درباره فعالیت رادین در حوزه ماینینگ نیز صحبت می‌کند و می‌گوید: «ما در حال تولید یک ماینر ایرانی هستیم که نسخه اولیه آن بیرون آمده و پیش‌بینی می‌کنیم در سال آینده

فروش آن را آغاز کنیم. اکنون یک مشتری هم داریم که اگر آزمایش‌های نسخه اولیه تأیید شود، تعداد محدودی سفارش ماینر خواهیم گرفت. این ماینرها مشخصات فنی نزدیک به ANT۱۹ دارند. علت ورود ما به این حوزه آن بود که تحلیل‌ها نشان می‌داد منحنی فناوری در حوزه ماینر تقریباً اشباع شده و عملکرد دستگاه‌ها از این به بعد با شیب زیادی بالا نمی‌رود؛ پس اگر ما با فاصله یک‌ساله نسبت به ANT یک دستگاه را توسعه دهیم، نسخه بعدی ANT Miner از لحاظ عملکرد آن قدر با ما فاصله نخواهد داشت که بتواند محصول ما را از بازار تجاری خارج سازد.» مدیرعامل شرکت رادین در مورد چالش رگولاتوری در حوزه رمزارزها در کشور یادآوری می‌کند که این چالش نه‌فقط در ایران، بلکه در تمام دنیا یکی از ریسک‌های سرمایه‌گذاری در این عرصه به‌شمار می‌رود، ولی به‌مرور برطرف خواهد شد؛ چراکه کسی نمی‌تواند چنین فناوری‌هایی را به‌طور کامل حذف کند: «به اعتقاد ما نهایتاً مصالحه‌ای بین دولت‌ها و فضای بلاکچین به وجود می‌آید. ما امیدواریم در آینده این مسائل حل شوند. به نظر ما حتی اگر هم حل نشوند، همچنان بازار سیاه خودشان را خواهند داشت و ممنوعیت نمی‌تواند بازار را متوقف سازد.»

ورود به حوزه کلود و

ارائه سرویس در لایه PaaS

رادین چند نوع همکاری را با شرکت‌های دیگر دنبال می‌کند؛ یکی سرمایه‌گذاری یک بانک است که دارد در رادین اتفاق می‌افتد و اکنون در مرحله نهایی‌سازی قرارداد است: «دومین همکاری، مشارکت با یک مجموعه بزرگ برای تأسیس شرکت مشترک است. علت مشارکت این است که ما ارائه‌دهنده فناوری هستیم و آن شرکت در مدیریت مشتریان مهارت دارد. چنین مشارکت‌هایی می‌تواند از نوع برد-برد باشد. آنها به‌راحتی نمی‌توانند بعضی فناوری‌ها را به دست بیاورند. به‌عنوان مثال، تولید HSM حاصل یک سرمایه‌گذاری شش‌هفت‌ساله بوده است.» بخش دیگر مشارکت‌های رادین به تغییر استراتژی در حوزه محصولات مربوط می‌شود: «ما از ابتدای سال ۱۴۰۰ وارد حوزه کلود شدیم. در حال حاضر ارائه‌دهندگان سرویس کلود سه لایه سرویس دارند؛ لایه IaaS یا همان Infrastructure As A Service، لایه PaaS به معنی SaaS یا Platform As A Service و لایه SaaS که همان Software As A Service را شامل می‌شود. در لایه IaaS، خود ارائه‌دهندگان کلود در حال تأمین زیرساخت هستند؛ مثلاً کنسرسیوم ایرانسل-آسیانتک؛ ابرآروان، مبین-همراه‌اول و امثالهم. ولی به‌دلیل عقب‌ماندگی ما در کشور در حوزه کلود، هنوز لایه PaaS شکل نگرفته است. PaaS مربوط به پلتفرم‌ها می‌شود. معنای واقعی سرویس کلود زمانی جلوه می‌کند

کشورها در برابر رمزارزها
چه سیاست‌هایی می‌توانند
درپیش بگیرند؟

فرصت طلایی ایران برای کنشگری در یک صنعت روبه‌رشد

بیت‌کوین و سایر ارزهای دیجیتال فرصتی برای سرمایه‌گذاری و تجربه معامله‌گری در بازاری هیجان‌انگیز هستند. جهش‌های بازار این ارزها و استفاده آن از فناوری بلاکچین توانسته نظر گروه‌های مختلفی را به خود جلب کند. سرمایه‌گذاران، کارآفرینان، تجار، افراد اثرگذار در حوزه فناوری و مردم عادی از این گروه هستند. علاوه بر جذابیت ذاتی این بازار، مزیت‌های فراوان آن، باعث جذابیت دوچندان رمزارزها، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، می‌شود. کشورهای در حال توسعه بنا بر محدودیت منابع داخلی و فشارها و تحریم‌های خارجی، شرایط سختی را تجربه می‌کنند. چنین وضعیتی باعث می‌شود تا فشارهای اقتصادی بیشتر شود، بیکاری افزایش پیدا کند، واسطه‌های مالی با مشکلات مواجه شوند و تحرکات بین‌المللی برای آنها بیش از همیشه دشوار شود. یکی از پررنگ‌ترین آسیب‌های تحریم، عدم توانایی برای خرید کالاهای ضروری مانند مواد اولیه صنعتی و دارو است. اینجاست که اهمیت رمزارزها مشخص می‌شود؛ این بازار جهانی بدون هیچ محدودیت و نهاد کنترلگری به ما این فرصت را می‌دهد تا تحریم‌های خارجی را کنار بزنیم.

السالوادور اولین کشور جهان بود که بیت‌کوین را به‌عنوان پول رسمی پذیرفت. رئیس‌جمهور این کشور در مراسمی باشکوه از طرح «شهر بیت‌کوین» رونمایی کرد. هنوز نمی‌دانیم این ایده بلندپروازانه چقدر قابلیت اجرایی دارد، اما می‌دانیم این کشور که شرایط اقتصادی آن مشابه ایران است، تلاش می‌کند از ارزهای دیجیتال کمک بگیرد.

بررسی لیست کشورهایی که تصمیم دارند بیت‌کوین را به‌عنوان پول رسمی بپذیرند یا رمزارز ملی ارائه کنند، نشان می‌دهد کشورهایی که با تحریم روبه‌رو شده‌اند و اقتصاد آنها آسیب‌های جدی‌ای دیده، به این نتیجه رسیده‌اند که ارز دیجیتال راه‌حل مناسبی است. با تمام این صحبت‌ها، باید بدانیم ارزهای دیجیتال می‌توانند به اقتصاد ایران کمک جدی کنند.

رگولاتوری
REGULATION

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

عینک بدبینی را برداریم!

تحلیلی از امیرحسین راد،
مدیرعامل نوبیتکس در خصوص
فرصت‌ها و چالش‌های
قانون‌گذاری در حوزه رمزارزها

خروج ارز، یا ورود ارز؟

خروج ارز یکی از مفاهیمی است که حتی تعریف دقیقی از آن در ادبیات اقتصادی مشاهده نمی‌شود. اگر آن را به این مفهوم تعبیر کنیم که صادراتی صورت می‌گیرد، ولی مابه‌ازای کالا یا ارزی در حساب‌های تجاری کشوری (در داخل و خارج) وارد نمی‌شود، آنچه مسلم است، در سالیان گذشته همواره شاهد خروج قابل توجه سرمایه از کشور به دلایل متعدد اقتصادی و سیاسی بوده‌ایم؛ بنابراین از این منظر خروج ارز از کشور به‌صورت کلی پدیده جدیدی محسوب نمی‌شود. بنا بر گزارش‌های منتشرشده (به‌طور مثال نگاه کنید به گزارش اخیر معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران)، ظرف ۱۰ سال گذشته حدود صد میلیارد دلار به‌طور خالص ارز از کشور خارج شده است. به‌جز یکی، دو سال اخیر، در این ۱۰ سال رمزارزها نه در ایران و نه در سایر نقاط جهان به‌هیچ‌وجه پذیرش گسترده‌ای نداشتند و از همین رو حتی اگر فرض شود که رمزارزها عامل خروج ارز از کشور هستند، به‌دلیل عدم

نوع نگاه رگولاتور به پدیده رمزارزها تأثیر بسیاری در نحوه قانون‌گذاری مناسب دارد، به‌طوری که با دو عینک متفاوت امکان نگاه به این موضوع وجود دارد؛ اگر به رمزارزها به‌عنوان یک موضوع نوظهور نگاه شود که ریسک‌های آن از منافع آن بیشتر است و بخش عمده مبادلات آن صرف اقدامات مجرمانه می‌شود، به یک رویکرد سلبی و ممنوعیت منجر خواهد شد. ولی چنانچه نگاه این باشد که بخش عمده مبادلات سالم بوده و به قصد سرمایه‌گذاری یا نقل و انتقالات تحت شرایط تحریم صورت می‌گیرد و در این میان درصد کوچکی از تراکنش‌ها نیز مشکوک هستند، نتیجه قانون‌گذاری بسیار متفاوت خواهد بود. متأسفانه در بخشی از نهادهای تصمیم‌ساز کشور رویکرد اول حاکم است که به قفل شدن مسئله قانون‌گذاری رمزارزها در کشور منجر شده است. مبنای رویکرد اول اتهامات و بدبینی غلطی است که قصد داریم در این نوشته کوتاه به چند مورد از آنها پاسخ دهیم.

۹

ادامه از صفحه ۳

۱۰ توصیه به مبتدی‌ها برای ورود به دنیای رمزارزها

مسئول اول و آخر حفظ سرمایه خودتان هستید

در جوامع مختلف بازار ارزهای دیجیتال مسائل مختلفی وجود دارد که در بسیاری از موارد حتی کارشناسان هم با هم اختلاف نظر دارند. مثلاً اینکه چه رمزارزی بخریم، چه رمزارزی نخریم. از کجا بخریم، از کجا نخریم. کجا نگهداری کنیم و کجا نگهداری نکنیم و بسیاری موارد دیگر. در نتیجه با تأکید مجدد بر آموزش و مطالعه، باید متذکر شوم که اولین کسی که مسئول حفظ سرمایه‌تان است، خودتان هستید و به هیچ‌وجه صرفاً با تکیه بر اینکه فلانی چنین گفت،

۱۰

منابع معتبر را دنبال کنید

این روزها هر کسی که چندماهی وارد فضای رمزارزها شده باشد، خودش را صاحب‌نظر و بادانش می‌داند و اغلب افراد بسیاری را نیز گمراه می‌کند. در نتیجه در دنبال کردن منابع به‌شدت حساس باشید. برای مثال اینستاگرام اصلاً محل مناسبی برای دنبال کردن افراد بی‌نام و نشان نیست. رسانه‌هایی را دنبال کنید که حداقل چهار یا پنج سال

اقدامی را چشم‌پسته انجام ندهید.

از تجربه نیجریه در ممنوع کردن رمزارزها درس‌های ارزشمندی می‌توانیم بگیریم

چرا صرافی‌های داخلی مهمند؟

بود؛ چراکه مردم ارزش بازار رمزنگاری را درک کرده و آن را رها نکردند. این محدودیت‌ها باعث شد قیمت بیت‌کوین در نیجریه به ۷۱۱۵۰ دلار برسد. همه اینها در حالی است که دولت نیجریه می‌توانست با قانونی کردن بیت‌کوین و صدور مجوز برای فعالیت صرافی‌ها، از مزیت‌های آن بهره‌مند شود یا حتی مانند کشورهای مختلف برای رمزارزها مالیات در نظر بگیرد. تجربه نیجریه ثابت کرد که نمی‌توان در برابر فناوری و جهان غیرمتمرکز ایستادگی کرد و علاقه‌مندان به آنها در هر صورت راهی برای رسیدن به آن پیدا می‌کنند.

سال‌های زیادی است که با انواع تحریم‌ها دست‌وپنجه نرم می‌کنیم و در تلاشیم تا بتوانیم راه‌هایی برای راهی‌ای از آن پیدا کنیم؛ ارزهای دیجیتال فرصتی است که در اختیار داریم تا در برابر محدودیت‌ها پیروز شویم. بسیاری از متخصصان بلاکچین و نخبگان اقتصادی در ایران حضور دارند که می‌توان با رهبری آنها مسیر رشد را در پیش گرفت. گروه‌های جوان و فعال حوزه فناوری در ایران می‌توانند نقش پررنگی را ایفا کنند تا سرمایه‌ها از کشور خارج نشوند.

استفاده از صرافی‌های ارز دیجیتال ایرانی، سرمایه را در داخل کشور نگه می‌دارد و باعث توسعه حاصل از خلق ثروت و دانش به‌صورت درون‌مرزی می‌شود. همین صرافی‌ها هستند که فناوری را وارد جریان‌های مالی می‌کنند و مردم با استفاده از کیف پول‌های ایرانی سرمایه‌محبوب خود را به‌طور ایمن نگهداری می‌کنند و با بروز هر سؤال و چالش خیلی راحت می‌توانند پاسخ‌شان را پیدا کنند.

به این ترتیب می‌توان گفت قانونی شدن ارزهای رمزنگاری می‌تواند:

- طیف وسیع‌تری از سیاست‌های پولی ایجاد کند؛
 - بلاکچین سیستم‌های مالی را ایمن کند؛
 - سبب تشویق سیستم‌های پرداخت در رقابت و نوآوری شود؛
 - سبب کاهش ذخایر نقدینگی در دسترس مردم شود.
- نباید از قطار سریع‌السیر فناوری و سرمایه‌جا بمانیم و بگذاریم یک بار دیگر دنیا از ما سبقت بگیرد. می‌توان با قانون‌گذاری شفاف و پروبال دادن به فعالان حوزه، خون تازه‌ای به رگ‌های اقتصاد ایران وارد کرد.

یکی از تحقیقاتی که درباره قانونی شدن رمزارزها انجام شد، نتایج جالب توجهی داشت؛ ۴۰ درصد از فروشندگان این ارزها را به‌عنوان وسیله‌ای برای پرداخت، پذیرفته و از آن استقبال کرده بودند. این نظرسنجی توسط YouGov و نمایندگی از مؤسسه خدمات رویال یونایتد (RUSI) و نهاد آموزش مبارزه با پول‌شویی ACAMS انجام شد. در واقع باید گفت کشورهای پیشرفته در قانونی کردن ارزهای دیجیتال پیشگام بوده‌اند و اهمیت آن را درک کرده‌اند.

شفافیت مالی که این ارزها در بستر بلاکچین به همراه خود آورده‌اند، می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلاتی شود که امکان رفع آنها در سیستم سنتی وجود ندارد. رمزارزها علاوه بر اینکه نظر بسیاری از دولت‌مردان را به خود جلب کرده‌اند، بسیاری از شرکت‌های حوزه فناوری و مؤسسات مالی را هم به سوی خود کشیده‌اند تا شانس خود را برای سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری از مزیت‌های آن (نقل‌وانتقال سریع مبالغ بزرگ، کارمزد پایین، شفافیت در جزئیات مالی و...) امتحان کنند. تسلا و مایکرو استراتژی، مثال‌هایی در این زمینه هستند.

قانونی شدن ارز دیجیتال در هر کشوری مسیر توسعه را برای آنها فراهم می‌کند و حتی به بزرگ شدن این بازار و ارزشمندی بیشتر آن کمک می‌کند. آلمان، استرالیا، ژاپن، روسیه و هند از جمله کشورهایی هستند که رمزارزها را پذیرفته‌اند و برای آن قانون‌گذاری کرده‌اند. این اقدام هوشمندانه دولت‌ها به شفافیت فعالیت صرافی‌ها و دیگر اعضای جامعه رمزارزها کمک می‌کند و مانع تمایل این گروه‌های بزرگ به سمت اعمال زیرزمینی و غیرقانونی می‌شود.

صرافی‌های ارز دیجیتال در هر کشوری می‌توانند بهترین مسیر برای خریدوفروش قانونی رمزارزها و فعالیت در این حوزه باشند. این بنگاه‌های مالی با ارائه بستر مناسب برای معامله‌گران و همچنین تأیید حساب کاربری مشتریانی که احراز هویت را به‌درستی انجام داده‌اند، امکان شفافیت این حوزه را بیشتر می‌کنند.

نیجریه یکی از کشورهایی است که خریدوفروش ارز دیجیتال در آن ممنوع اعلام شد. نتیجه این کار ایجاد کانال‌های محرمانه و فعالیت‌های زیرزمینی

منتشره در صد قابل توجهی (بیش از ۴۰ درصد) از تبادلات و تراکنش‌ها به پرداخت و نقل‌وانتقال پول اختصاص دارد. در کشورهایی مانند ایران که به‌دلیل تحریم‌ها، از دسترسی به زیرساخت‌های مالی بین‌الملل محروم هستند، این جنبه از رمزارزها پتانسیل رشد بسیار زیادی دارد.

علل اصلی ریزش بورس چیز دیگری بود!

ریزش بورس ایران، از اواسط مردادماه ۱۳۹۹ شروع شد، در حالی که موج صعودی بازار رمزارزها تقریباً دو ماه بعد تازه اولین حرکت‌های خود را شروع کرد؛ بنابراین با توجه به اختلاف زمانی قابل توجه این دو پدیده و وقوع علت پس از معلول (صعود رمزارزها پس از ریزش بازار بورس) طرح چنین اتهاماتی صرفاً با هدف دور کردن آذهان عمومی از علل اصلی ریزش بازار صورت می‌گیرد. پای صحبت هر کارشناس منصف بازار بورس که بنشینید، تأکید می‌کند که شاخص دو میلیون واحدی در آن برهه از زمان، غیر قابل پیش‌بینی بود و ارزش‌گذاری بازار ارتباطی با عملکرد واقعی شرکت‌ها از قبیل درآمدزایی و رشد آتی آنها، به‌ویژه در شرایط رکودی ناشی از کرونا نداشت و در نتیجه سقوط شاخص بورس لاجرم باید اتفاق می‌افتاد. از سوی دیگر بازار رمزارزها نیز پس از رخداد نصف‌شدن پاداش (halving) سیکل چهارساله جدیدی را تجربه می‌کرد و رشد آن در سال ۱۳۹۹ قابل پیش‌بینی بود. وقوع این دو اتفاق یعنی ریزش بورس و صعود بازار رمزارزها، از نظر همزمانی کاملاً تصادفی بود و نمی‌توان آن دو را علت و معلول یکدیگر دانست.

واقعیت‌ها را ببینیم

نگاه صفر و یکی به پدیده‌های نو، همچون رمزارزها و غلو در بیان جنبه‌های منفی که بعضاً همچنان که در این نوشتار گفته شد، مبنای مطالعاتی درستی ندارند، از یک سو سبب بازماندن کشور از قطار شتابان فناوری و زیرساخت این حوزه خواهد شد و از سوی بدتر ماجرا با واگذاری سهم بازار ارزشمند داخلی به رقبای خارجی، فهرست فرصت‌های از دست‌رفته نقش آفرینی جهانی و درآمدزایی را بیش از پیش بلندتر خواهد کرد. نکته دیگر، نقش ذی‌نفعان و مافیای اقتصاد سنتی است که با آمدن محصولات نوآورانه ممکن است منافع آنها به خطر بیفتد و این تقابل منافع به کارشکنی در برابر نوآوری برای حفظ وضع موجود یا مصادره بازی به سود خود منجر خواهد شد.

در پایان باید تأکید کرد بازار رمزارزها در ایران به بازار نسبتاً بزرگی تبدیل شده و هرگونه تصمیم‌سازی درباره آن باید با احتیاط و بررسی کافی صورت گیرد. گفت‌وگو مابین موافقان و مخالفان با حضور نمایندگان کسب‌وکارها و حاکمیت، تنها راهی است که برای نزدیک کردن آرا و اندیشه‌ها و تصمیم‌سازی بهینه برای تمام ذی‌نفعان وجود دارد. در این میان تدوین هرچه زودتر یک چارچوب حداقلی فعالیت که پویا بوده و به‌مرور به‌روزرسانی می‌شود، حافظ منافع کسب‌وکارها، کاربران و همین‌طور حاکمیت خواهد بود.

باتوجه به ویژگی حفظ حریم خصوصی، استفاده از آنها در کاربردهای مجرمانه همچون پول‌شویی، رشوه و اختلاس بوده است. در هر نوع سیستم مالی، امکان وقوع تراکنش‌های مجرمانه وجود دارد، اما آنچه مهم است، سهم یا درصد این نوع تراکنش‌هاست. به‌طور مثال آیدار سیستم بانکی کشور تراکنش‌های مجرمانه همچون قمار، فیشینگ یا پول‌شویی اتفاق نمی‌افتد و آیا این موضوع سبب می‌شود سیستم بانکی را به‌دلیل درصد کوچکی تراکنش‌های مجرمانه تعطیل کنیم؟

بر اساس مطالعه‌ای که در سال ۲۰۱۸ در ژاپن انجام گرفت، سهم پول‌شویی با رمزارزها در پرونده‌های کشف‌شده، کمتر از دو درصد کل موارد پول‌شویی بود. این بدان معناست که کماکان سیستم مالی سنتی گزینه بسیار بهتری برای پول‌شویی است. همچنین در آینده نزدیک با الزامی شدن قوانین FATF برای رمزارزها، از سهم پول‌شویی با رمزارزها به‌شدت کاسته خواهد شد.

اتهاماتی همچون تسهیل خروج پول ناشی از اقدامات مجرمانه همچون اختلاس نیز، به‌نظر کمی بی‌پایه هستند. مواردی مانند اختلاس سه هزار میلیارد تومانی در شرایطی اتفاق افتاد که اثری از رمزارزها در فضای اقتصادی ایران نبود و این اختلاس و خروج پول از کانال‌های کاملاً سنتی اقتصادی صورت گرفت. به‌علاوه حداقل در پلتفرم‌های تبادل، با توجه به محدودیت و اریز ریال و خروج رمزارز که تبدیل پول‌های کلان را محدود و با تأخیر بسیار زیاد مواجه می‌کند، طرح چنین اتهاماتی گمراه‌کننده است.

درست مثل بقیه بازارهای مالی!

گاهی برای زیر سؤال بردن رمزارزها، به این موضوع اشاره می‌شود که سرمایه‌گذاری در رمزارزها و تبادل آنها یک فعالیت اقتصادی غیرمولد است که باعث هدررفت ثروت جامعه می‌شود. در پاسخ به این اتهام ابتدا باید گفت با این نوع نگاه، فعالیت در بسیاری از بازارهای مالی همچون بورس سهام و بازار طلا نیز باید یک فعالیت سوداگرانه تلقی شود که سبب تولید نمی‌شود.

این بازارها به‌صورت خالص منفاعی (بیشتر از نوع اجتماعی) را خلق می‌کنند که از آن جمله می‌توان به افزایش نقدشوندگی، قیمت‌گذاری عادلانه و دسترسی به فرصت‌های برابر سرمایه‌گذاری اشاره کرد. از طرف دیگر باور شخص من این است که با توجه به گسترش کاربرد و پذیرش رمزارزها در دنیا، روند بلندمدت (کما اینکه تاکنون این‌طور بوده و کافی است به نمودار قیمت بیت‌کوین نگاه کنید) ارزش بازار رمزارزها مثبت و صعودی خواهد بود و در نتیجه سرمایه‌گذاری بلندمدت (و نه از جنس تردید) در بعضی از این نوع دارایی‌ها، منافع بلندمدتی را نصیب افراد و جامعه خواهد کرد و از آنها در برابر امواج تورم داخلی و جهانی محافظت می‌کند.

یک نکته دیگر در خصوص ماهیت کاربردی خود رمزارزهاست که علاوه بر سرمایه‌گذاری، بنا بر آمارهای

فعالیت در این فضا داشته‌اند یا افرادی را در شبکه‌های اجتماعی دنبال کنید که اسم و رسم و آدرس مشخص و سابقه مشخص و شفاف در این صنعت دارند. تحلیلگر بازار رمزارزها بودن به‌تنهایی خود یک سابقه شفاف محسوب نمی‌شود.

روی شانس حساب نکنید

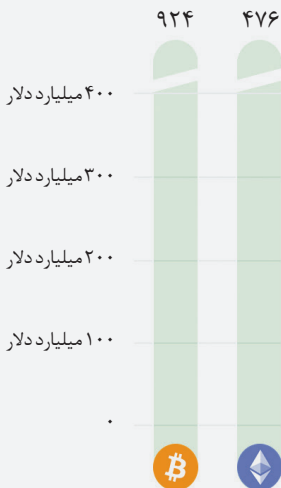
همان‌طور که در توصیه شماره ۲ نیز گفتیم، رمزارزها حوزه هیجان‌انگیزی است و یکی از دلایل این هیجان، رشد‌های یکباره برخی از رمزارزها و چندین برابر شدن

شماره صفر
۲۱ آذر ۱۴۰۰
سال اول

رمزارز ۲۰

اینجا رمزارز ۲۰ است؛ جایی که قرار است از بین هزاران کوین و توکن موجود فقط ۲۰ تای آنها را انتخاب کنیم. این فهرست از بین برترین رمزارزها و دارایی های دیجیتال انتخاب شده است. این دارایی ها حدود ۹۹ درصد حجم بازار رمزارزهای جهان هستند و در صرافی های رمزارز معتبر جهان و رمزارزهای معتبر ایرانی فهرست شده اند. هدف این فهرست این است که از رتبه بندی های تک عاملی دوری کنیم و دارایی های دیجیتال ارزشمند جهان را بشناسیم و روندهای آنها را مدام رصد کنیم. ما هر فصل این فهرست را به روزرسانی می کنیم.

ردیف	ایکون	دارایی	قیمت (تومان)	ارزش بازار (میلیارد دلار)	بازدهی (هفته گذشته)	نوع	ارزش	مکانیسم اجماع
۱		بیت کوین	۱٫۵۱ میلیارد	۹۲۶	۱٫۱۲٪	ارز	طلای دیجیتال	اثبات کار
۲		اتریوم	۱۲۶ میلیون	۴۷۹	۲٫۰۵٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات کار
۳		سولانا	۵٫۳ میلیون	۸۸	۱۵٫۴۱٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام
۴		ریپل	۲۶ هزار	۸۴	۱٫۷۹٪	ارز	پرداخت	قابل سفارشی سازی
۵		تتر	۳۱ هزار	۷۹	۰٫۴۲٪	استیبل کوین	پول نقد دیجیتال	
۶		کاردانو	۴۰ هزار	۴۳	۹٫۰۴٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام
۷		یواس دی کوین	۳۱ هزار	۳۷	۰٫۳۱٪	استیبل کوین	پول نقد دیجیتال	
۸		پولکادات	۸۵۶ هزار	۳۱	۶٫۵۳٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام
۹		استلار	۸٫۵ هزار	۲۹	۵٫۲۵٪	ارز	پرداخت	قابل سفارشی سازی
۱۰		دوج کوین	۵٫۲ هزار	۲۲	۷٫۳۰٪	ارز	مم کوین	اثبات کار
۱۱		پلی گان (متیک)	۶۵ هزار	۲۱	۶٫۵۵٪	توکن کاربردی	شبکه لایه ۲	اثبات سهام
۱۲		چین لینک	۶۱۵ هزار	۲۰	۴٫۳۴٪	پلتفرم نرم افزاری	شبکه اوراکل	
۱۳		اینترنت کامپیوتر	۸۶۸ هزار	۱۳	۱۲٫۲۳٪	ارز	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام
۱۴		لایت کوین	۴٫۹ میلیون	۱۱	۴٫۲٪	پلتفرم نرم افزاری	طلای دیجیتال	اثبات کار
۱۵		آلگورند	۴۷ هزار	۱۰	۸٫۲۳٪	ارز	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام
۱۶		بیت کوین کش	۱۴٫۱ میلیون	۹	۳٫۹۸٪	ارز	پول اینترنت	اثبات کار
۱۷		کازموس	۷۶۳ هزار	۷	۱۳٫۲۲٪	پلتفرم نرم افزاری	اپلیکیشن های بین زنجیره ای	اثبات سهام
۱۸		فایل کوین	۱٫۲ میلیون	۵	۳٫۶۹٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	قابل سفارشی سازی
۱۹		اتریوم کلاسیک	۱٫۱ میلیون	۵	۴٫۲۵٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات کار
۲۰		ایاس	۱۰۵ هزار	۳	۷٫۲۷٪	پلتفرم نرم افزاری	کامپیوتر جهانی	اثبات سهام